

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นายนิธ น้ำทิพย์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
ตุลาคม 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

343.196

ผ ๒๕/๑

. ๑. 3

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นายนิธ น้ำทิพย์

12 พ.ย. 2545

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

ตุลาคม 2545

๒152115

นริศ น้ำทิพย์. (2545). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล เปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำแนกสถานภาพตามตัวแปร ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา และเพื่อรวบรวมปัญหาพร้อมข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แบบสอบถามจำนวน 53 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และทวิวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพทางตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเนื้อหาวิชาอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพดังนี้

7.1 ด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน ด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์การฝึก เอกสารคู่มือ สื่อการเรียนการสอนและวิทยากรท้องถิ่น รองลงมา คือขาดบุคลากรโดยเฉพาะสายผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางด้านวิชาชีพ และขาดการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

7.2 ด้านที่เป็นข้อเสนอแนะมากที่สุดใน 3 อันดับแรก ได้แก่ การได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามความต้องการของโรงเรียน รองลงมา คือการได้จัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอน หรือเปิดศูนย์อบรมวิชาชีพระยะสั้นให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง และคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพให้กับโรงเรียนขยายโอกาสและให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและขอความร่วมมือจากวิทยากรท้องถิ่น

OPINIONS OF PRINCIPLES AND TEACHERS TOWARD VOCATIONAL
INSTRUCTION ACTIVITY IN LOWER SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE
PETCHABURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

AN ABSTRACT
BY
MR. NARIS NUMTIP

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
October 2002

Naris Numtip. (2002). *Opinions of Principles and Teachers toward Vocational Instruction Activity in Lower Secondary Schools under the office Petchaburi Provincial Primary Education*. Master Project, M.Ed. (Business Education).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor : Assoc. Prof. Suwat Watanawong.

The Purposes of this research were to study opinions of principles and teachers toward vocational instruction activity in lower secondary schools under the office Petchaburi Provincial Primary Education in the 4 aspects : object of curriculum, subject, instruction activity and evaluation ; to compare the opinions of principles and teachers toward vocational instruction activity as classified by sex toward working experience and master degree ; and to collect opinions of principles and teachers concerning vocational instruction activity. The samples used in this research were 184 the principles and teachers toward vocational instruction activity in lower secondary schools under the office. Petchaburi Provincial Primary Education of Academic Year 2002. The instrument used for collecting data was the five rating scale questionnaires. The statistics used for the analysis of data were percentage, mean, standard deviation, t-test and One - Way Analysis of Variance.

The findings were as follows :

1. The principles and teachers had opinions toward vocational instruction activity in lower secondary schools under the office as a whole and each aspects were in moderate level.
2. The principles and teachers with different status had opinions toward vocational instruction activity as a whole and in each aspect with no statistically significant difference.
3. The principles and teachers with different sex had opinions toward vocational instruction activity as a whole and in each aspect with no statistically significant difference.
4. The principles and teachers with different salary and opinions toward vocational instruction activity as a whole and in each aspect with no statistically significant difference.

5. The principles and teachers with different working experience had opinions toward vocational instruction activity as a whole with had statistically significant difference is. 01 when considered by aspect, was found : the principles and teachers had opinions toward vocational instruction activity object of curriculum, instruction activity and evaluation were statistically significant difference is. 01 and subject was statistically significant difference is. 05

6. The principles and teachers with different master degree had opinions toward vocational instruction activity as a whole and in each aspect with no statistically significant difference.

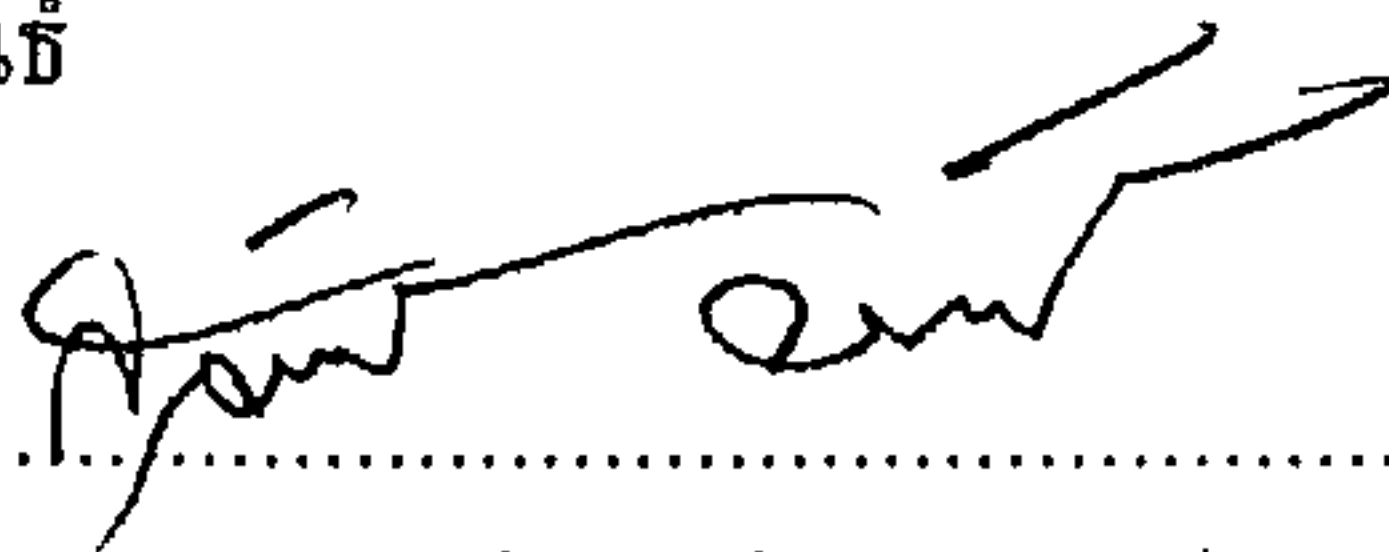
7. The principles and teachers had opinions to problem and suggest about vocational instruction activity as follows :

7.1 The most important problem was to help about budget media and master hand in location. Training personal of lower secondary schools is needed.

7.2 The suggestion was to help about budget for instructors of activity the same as the school need and development the teachers to understand about instruction activity.

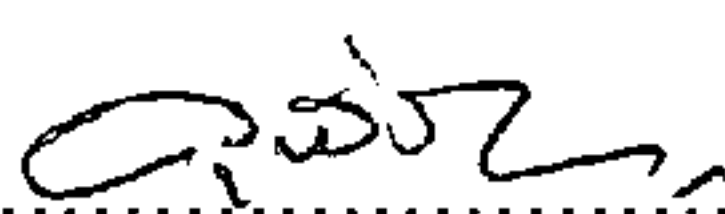
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการ
สอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

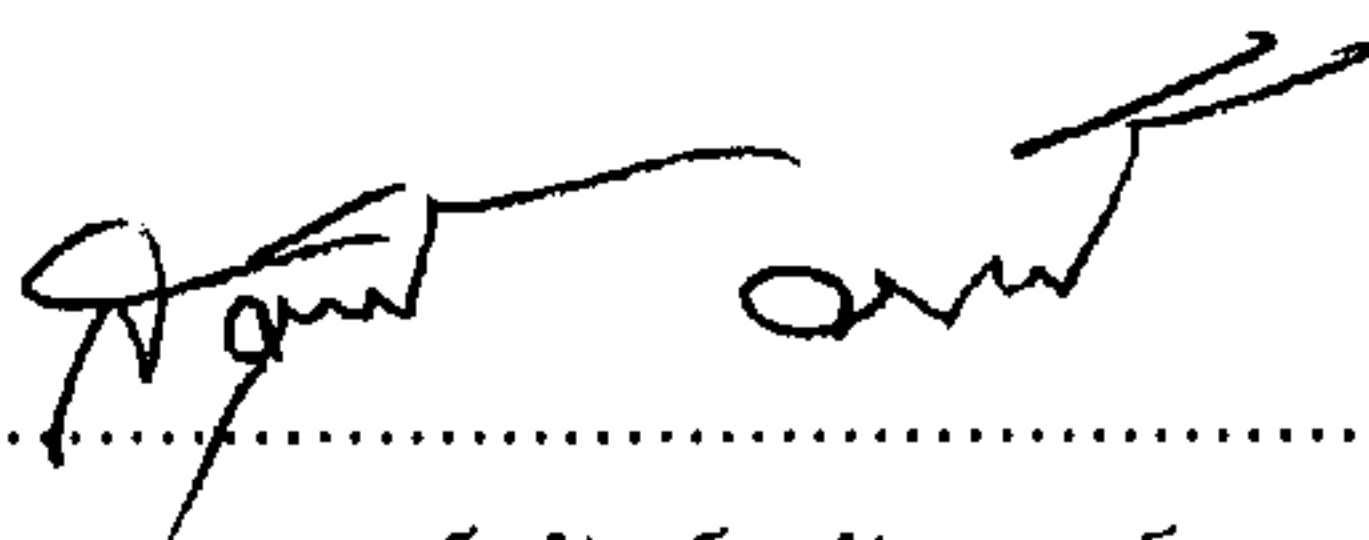
(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

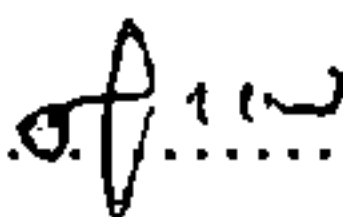
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียร ลิมไทย)

คณะกรรมการสอบ

(รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทยพิสุทธิ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรีงลักษณ์ โรจนพันธ์)

กรรมการ

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่....4....เดือนตุลาคม พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่า ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการศึกษาค้นคว้าอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองลักษณ์ โรจนพันธ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการในการสอบสารนิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทองใบ แท่นมณี อาจารย์สกล กาฬสุวรรณ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรีนารถ ศรีวรรณ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบภาพเครื่องมือ

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนรายวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่กรุณาตอบแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

คุณประโยชน์และความดี อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดามารดา ที่ได้อบรมสั่งสอน ปลูกฝังความดี และความมานะอดทน ตลอดจนครู-อาจารย์ ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการประสบความสำเร็จทางการศึกษา

นริศ น้าทิพย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของเนื้อหา.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	78
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	78
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	78
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	79
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	80
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
อภิปรายผล.....	85
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	99
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	125

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม.....	53
2	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวมและรายด้าน.....	54
3	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชา อาชีพโดยรวมและรายข้อ.....	55
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านเนื้อหาวิชาอาชีพโดยรวม และรายข้อ.....	57
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	59
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการวัดผลและประเมินผล โดย รวมและรายข้อ.....	61
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามตำแหน่งโดยรวมและรายด้าน.....	63
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	64
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามระดับเงินเดือนโดยรวมและรายด้าน.....	65
10	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาอาชีพจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน.....	66
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยรวมและรายด้าน.....	67

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	68
13 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน.....	69
14 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	70
15 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน.....	71
16 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน.....	72
17 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษาโดยรวมและรายด้าน.....	73
18 ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับข้อปัญหาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาอาชีพของผู้บริหาร และครูผู้สอน.....	74
19 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาอาชีพของผู้บริหารและครูผู้สอน.....	76

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาการศึกษานับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศเนื่องจากการศึกษามีส่วนช่วยในการพัฒนาคน เพราะประเทศจะพัฒนาได้นั้นคนหรือประชาชนที่มีอยู่ในประเทศนั้นต้องมีประสิทธิภาพ มีความรู้ ความสามารถ ดังจะเห็นได้จากแนวโน้มการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เอกสารของกรมอาชีวศึกษา (2541 : 11) ได้กล่าวไว้ว่า "การพัฒนาที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา คือ การพัฒนาคน โดยคน และเพื่อคน ซึ่งหมายถึงการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการสร้างศักยภาพ และคุณภาพชีวิตของคนเป็นลำดับแรก ไม่ได้พัฒนาให้คนเป็นเพียงปัจจัยการผลิตเท่านั้น และการพัฒนาคน หมายถึง การพัฒนาศักยภาพของคนในเชิงคุณภาพ โดยเน้นการเสริมสร้างคุณภาพและความสามารถของคน ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ มีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลก และมีความรู้ และทักษะที่จะสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว โดยมีได้ละทิ้งวัฒนธรรม และจารีตประเพณีอันดั่งามของไทยและการพัฒนาคนนี้จะเป็นการพัฒนาตลอดชีวิต ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาไปจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต"

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาคน มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้นสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับอนุบาลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษาอื่น ๆ ต้องเป็นสถาบันได้มาตรฐานที่มีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานที่สามารถผลิตกำลังคนที่มีประสิทธิภาพให้แก่ประเทศชาติได้ (สมบัติ แสงสว่างสัจกุล. 2543 : 1)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการศึกษาให้กับประชาชนในโรงเรียนหลายระดับ ในระดับมัธยมศึกษาก็มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าระดับอื่น ๆ เพราะเป็นช่วงรอยต่อระหว่างระดับประถมศึกษากับอุดมศึกษา การศึกษาระดับนี้มีหลักการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นพบความถนัดของตนเอง ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพและการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (กรมวิชาการ. 2526 : 10)

หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรไว้ 3 ส่วนคือ วิชาบังคับ วิชาเลือก และส่วนที่เป็นกลุ่มวิชากิจกรรม รายวิชาอาชีพก็ได้

บรรจุลงในหลักสูตรเช่นกัน โดยจัดอยู่ในกลุ่มวิชาเลือก แต่จากการประเมินหลักสูตรของกรม วิชาการพบว่า หลักสูตรดังกล่าว ยังไม่แสดงถึงภาพรวมที่สมบูรณ์ของตัวหลักสูตรเพราะว่า หลักสูตรสอนให้คนจดจำมากเกินไป ฉะนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ความเจริญ ก้าวหน้าของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีใหม่ ๆ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง. พ.ศ.2533) เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2533 ตามคำสั่งของกระทรวง ศึกษาธิการ ที่ วก 612/2533 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป (กรมวิชาการ. 2533 : 1)

ในโครงสร้างหลักสูตรฉบับปรับปรุงนี้ ได้จัดวิชาอาชีพไว้เป็นวิชาเลือกเสรี โดยมุ่งเน้น การฝึกทักษะอาชีพ และทักษะการจัดการไปพร้อม ๆ กัน จัดเป็นหลักสูตรที่จบในแต่ละราย วิชา สามารถผลิต จำหน่าย หรือให้บริการได้ โดยจัดรายวิชาไว้ให้สอดคล้องกับสภาพอาชีพ ในตลาดแรงงาน สภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ (กรมวิชาการ. 2537 : 1) ผลจาก การเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรมีผลกระทบกับโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งจัดการศึกษาในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น คือ ขาดแคลนครูผู้สอนรายวิชาอาชีพ

จากรายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาพัฒนาแนวทางพัฒนาคุณภาพนักเรียนในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษา ของกองวิจัยทางการศึกษาผลการประเมินในระดับประเทศพบว่า ด้านการพัฒนาอาชีพนั้นเป็นอีกด้านหนึ่งที่นักเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สอบได้ คะแนนค่อนข้างต่ำ และต่ำกว่าคะแนนผลการประเมินของโรงเรียนทั่วไป ที่ประเมินโดยกรม วิชาการ ตั้งแต่ปี 2533 - 2535 และ 2536 ทั้ง ๆ ที่ในระยะแรก ๆ (ในช่วงปีการศึกษา 2533 และ 2534) จุดประสงค์สำคัญประการหนึ่งของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา คือเน้นนักเรียนให้มีความรู้ความสามารถด้านอาชีพเป็นพิเศษ หากจบการศึกษาแล้วจะได้ ประกอบอาชีพได้ การที่นักเรียนมีผลการประเมินหรือความสามารถด้านอาชีพต่ำ ซึ่งการ ประเมินเน้นในเรื่องความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีนิสัยรักการทำงานแม้ว่าจะยัง ไม่ใช่เนื้อหาเรื่องอาชีพโดยตรงก็ตาม อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ คือ อาจเกิดจาก ความไม่พร้อมด้านครูผู้สอน โดยเฉพาะครูในโรงเรียนขยายโอกาส ขาดทักษะและความถนัด ในวิชาที่สอน โดยเฉพาะครูด้านอาชีพขาดแคลนมาก และดูผลประเมินคุณภาพรายจังหวัด พบว่า ด้านความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษา ปีการศึกษา 2536 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เขตการ ศึกษา 5 รายการความสามารถการพัฒนาอาชีพด้านความรู้ ความคิด จากคะแนนเต็ม 25 ได้คะแนนเฉลี่ยในระดับ 13.43 ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ (กองวิจัยทางการศึกษา . 2539 : 131-206)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาความคิดเห็น ของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อค้นหาข้อมูลพื้นฐาน สำหรับนำ

ไปประกอบการคิดค้นและแสวงหาแนวทางที่จะนำไปสู่การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกสถานภาพตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ครูผู้สอนรายวิชาอาชีพ ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพ ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 49 โรงเรียน รวม 184 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ตำแหน่ง

1) ผู้บริหาร

2) ครูผู้สอน

3.1.2 เพศ

- 1) ชาย
- 2) หญิง

3.1.3 ระดับเงินเดือน

- 1) ต่ำกว่า 15,000 บาท.
- 2) 15,000 บาท.ขึ้นไป

3.1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) 5 - 15 ปี
- 3) มากกว่า 15 ปี

3.1.5 คุณวุฒิทางการศึกษา

- 1) ปริญญาตรี
- 2) สูงกว่าปริญญาตรี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ใน 4 ด้าน ดังนี้

- 3.2.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
- 3.2.2 ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ
- 3.2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 3.2.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพ ตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) หมายถึง แนวคิดผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาอาชีพ ที่มีต่อระดับการปฏิบัติในด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามที่โรงเรียนยึดใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยมีขอบเขต ดำเนินการดังนี้

1.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง จุดประสงค์กลุ่มวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ รวมถึงการร่วมมือในการประกอบกิจการหรือธุรกิจ ซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้

1.2 เนื้อหาวิชาอาชีพ หมายถึง สาระต่างๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ความสอดคล้องกับความมุ่งหมายในการเรียนรู้ ความเหมาะสมกับการรับรู้ของผู้เรียนระดับชั้นของผู้เรียนการจัด

รายวิชาสอนให้ยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นและความเหมาะสมในการนำไปประกอบอาชีพ

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดมวลประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์รายวิชา จุดมุ่งหมายของหลักสูตรความพร้อมของโรงเรียน และยืดหยุ่นตามสภาพความต้องการของท้องถิ่นรวมถึงการจัดเตรียมการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและการนำไปใช้การศึกษาภาคปฏิบัติหรือทางด้านฝึกทักษะ

1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล หมายถึง การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การปฏิบัติงานแล้วนำมาประเมินว่าผ่านจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านปฏิบัติเพื่อตัดสินหรือสรุปว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงใด

2.โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 49 โรงเรียน

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีจำนวน 49 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน

4. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 49 โรงเรียน ตามข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ประจำปี 2545 จำนวน 135 คน

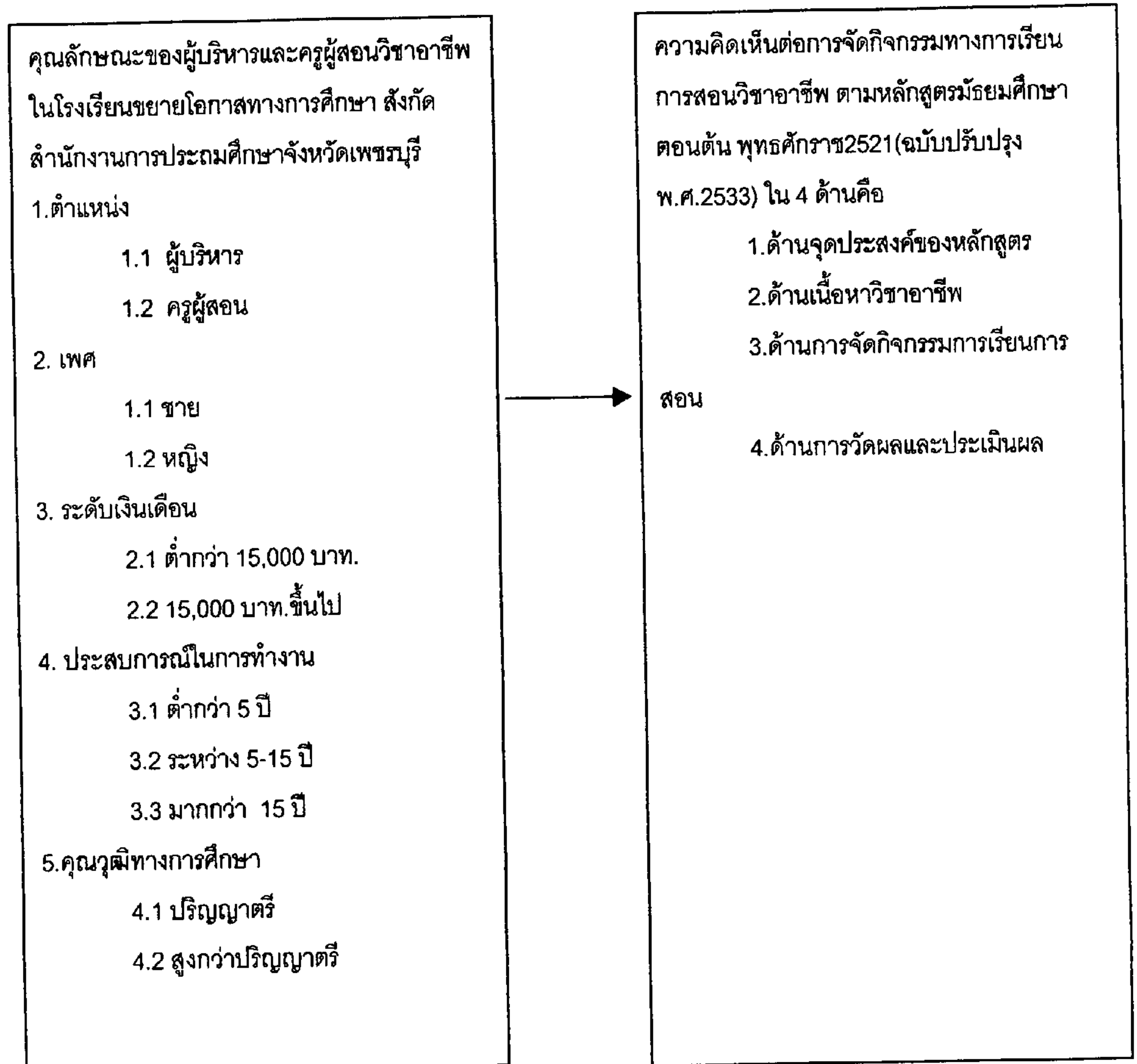
5. ระดับเงินเดือน หมายถึง เงินรายได้ของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ได้รับในขณะดำรงตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ในที่นี้แบ่งรายได้ออกเป็น 2 ระดับ คือต่ำกว่า 15,000 บาทและสูงกว่า 15,000 บาท

6. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานของผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในที่นี้แบ่งประสบการณ์ในการทำงานเป็น 3 ระดับ คือต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-15 ปี และมากกว่า 15 ปี

7. คุณวุฒิทางการศึกษา หมายถึง วุฒิทางการศึกษาของผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

สมมุติฐานในการวิจัย

- 1.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพตามตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพใน 4 ด้านแตกต่างกัน
- 2.ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ใน 4 ด้านแตกต่างกัน

3.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ ใน 4 ด้านแตกต่างกัน

4. ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ ใน 4 ด้านแตกต่างกัน

5.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ ใน 4 ด้านแตกต่างกัน.

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้.

- 1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขยายโอกาสทางการศึกษา
- 2.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น
- 3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

- 1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)
- 1.2 จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาชีพ
- 1.3 รายวิชาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่จัดให้เป็นวิชาเลือกเสรี และการเปิดสอนรายวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
- 1.4 ความหมายการจัดการเรียนการสอน
- 1.5 แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
- 1.6 การวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีพ

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขยายโอกาสทางการศึกษา

การขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นนโยบายประการหนึ่งของรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานสูงขึ้น นับตั้งแต่สมัยที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐบาล เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2529 ความว่า “จะจัดการศึกษาในระดับต่างๆ ดังนี้ ระดับก่อนประถมศึกษา จะขยายการศึกษาระดับอนุบาลชนบท ระดับมัธยมศึกษาจะสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาให้มากขึ้น”จากนโยบายนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้กรมสามัญศึกษาดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2530 โดยเริ่มแรกในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด มีโรงเรียนในโครงการ 225 โรง ต่อมาได้ขยายไปยังจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศ ปรากฏว่าในช่วงปีการศึกษา 2533 มีโรงเรียนในโครงการ 535 โรง และมีสาขาโรงเรียนในโครงการ 167

แห่ง สามารถขยายโอกาสให้นักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 43.20 ของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2536:3)

โดยที่การดำเนินงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของกรมสามัญศึกษามีข้อจำกัดหลายประการ คณะรัฐมนตรีในการแถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติ เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2531 ได้แถลงนโยบายที่จะเร่งรัดการขยายโอกาสทางการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจะจัดควบคู่กับการขยายการศึกษาภาคบังคับ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติดำเนินโครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับต่อจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อีก 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 ซึ่งในระยะเริ่มแรกได้ดำเนินการในโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 72 จังหวัดทั่วประเทศ จังหวัด 1-3 โรง รวม 119 โรง การจัดการเรียนการสอนใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้อยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป

โครงการนำร่องขยายการศึกษาภาคบังคับ ดำเนินการได้เพียง 1 ปี คณะรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย ได้แถลงนโยบายต่อสภานิติบัญญัติ เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2534 ความว่า"เร่งขยายโอกาสและบริการทางการศึกษาในและนอกระบบให้กว้างขวางและทั่วถึงเพื่อยกระดับการศึกษาพื้นฐานให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นอย่างต่ำ" กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษา ให้รับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ได้ร้อยละ 100 ในปีการศึกษา 2540 โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรมการศึกษานอกโรงเรียน ร่วมกันขยายการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนดไว้ ในส่วนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่รับผิดชอบจนถึงปีการศึกษา 2545 จำนวน 49 โรงเรียน

2.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ ดังนี้

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526:13) กล่าวว่า ความคิดเห็นถือได้ว่าเป็นการแสดงออกด้านเจตคติอย่างหนึ่ง แต่การลงความคิดเห็นนั้นมักมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

สุชา จันทรเอม และสุรางค์ จันทรเอม (2540:104) กล่าวว่าเป็นการ ยากที่จะแยกความคิดเห็นและเจตคติออกจากกันได้โดยเด็ดขาด เพราะทั้งความคิดเห็นและเจตคติมีลักษณะคล้ายคลึงกันแต่ลักษณะของความคิดเห็นไม่ลึกซึ้ง เหมือนกับเจตคติ

จิตตินันท์ เดชะคุปต์ (2538:5) กล่าวว่า ความหมายของความคิดเห็น (Opinion) หมายถึงการแสดงออกถึงความเชื่อบางอย่าง เจตคติบางอย่าง และค่านิยมของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการกระทำอาจไม่สอดคล้องกับการแสดงออกทางความคิดเห็นต่อสิ่งนั้น

ธีระพร อวรรณโณ (2529 : 51-54) กล่าวว่า อิทธิพลที่มีต่อความเห็น มีดังนี้

1. อิทธิพลจากพ่อแม่ เป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงสุด โดยเฉพาะในวัยเด็ก ซึ่งกำลังจะมีการพัฒนาทางด้านค่านิยม ความเชื่อ และความรู้สึกนึกคิดออกมา ในกรอบของครอบครัวที่มีพ่อแม่ เป็นผู้ที่มีอำนาจให้คุณเมื่อทำความดี และมีอำนาจให้โทษเมื่อทำสิ่งไม่ดี หรือสิ่งที่พ่อแม่ไม่เห็นด้วย
2. อิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา เช่น ครูและเพื่อน มีอิทธิพลต่อความเห็น
3. อิทธิพลจากประสบการณ์ส่วนตัวนักจิตวิเคราะห์ เน้นเรื่องประสบการณ์ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรง และกระทบกระเทือนใจบุคคลได้นาน
4. อิทธิพลจากสื่อมวลชน เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่พยายามเปลี่ยนความเห็นของคนให้หันไปนิยมผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ต้องเข้าไปจำหน่ายให้กับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้น สรุปได้ว่าความคิดเห็น หมายถึง การที่บุคคลได้รับสภาวะการณ์รอบตัวเข้าไป นำไปประมวลกับความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งรวมอิทธิพลต่าง ๆ ที่มี เช่น พ่อแม่ กลุ่มต่าง ๆ ในสถานศึกษา ประสบการณ์ส่วนตัว สื่อมวลชน ฯลฯ และแสดงพฤติกรรมออกมาในทางความคิดต่อสิ่งนั้น ซึ่งองค์ประกอบของความคิดเห็นจะประกอบด้วยความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรม

3.เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

3.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

กรมวิชาการ(2533:ก-6). ได้กำหนดให้โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ ซึ่งเปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) พร้อมกันทุกระดับ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น มีหลักการดังนี้

- 1.เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของตนเอง
- 2.เป็นการศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือการศึกษาต่อ
- 3.เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

จุดหมายของหลักสูตร

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์

เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ
ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเองและสังคมเสริมสร้างอนามัยชุมชนและ
ครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษาและเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนและเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อ

จำกัดต่าง ๆ

4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจ
ช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน

5. มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิด
ความเจริญแก่ตนเองและชุมชน

6. มีทัศนคติที่ดีต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการ
เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง

7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบสัมมาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และ
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนา
ชุมชนภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชนตลอดจน
อนุรักษ์ และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

โครงสร้างของหลักสูตร

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยกิต ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยกิต

ภาษาไทย	12	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	9	หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
ศิลปศึกษา	3	หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้

สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	6	หน่วยการเรียนรู้
การงาน	6	หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 35 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 กลุ่มวิชาภาษา
 - ภาษาไทย
 - ภาษาต่างประเทศ
- 2.2 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์
 - วิทยาศาสตร์
 - คณิตศาสตร์
- 2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา
- 2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาศักยภาพ
 - พลานามัย
 - ศิลปศึกษา
- 2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ
 - การงาน
 - อาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

- 3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ จำนวน 1 คน ต่อสัปดาห์ต่อภาค และกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค
 - 3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค
 - 3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค
- หมายเหตุ ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธให้เลือกรายวิชาพระพุทธศาสนา ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี

ตารางโครงสร้างกลุ่มวิชา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ต่อภาค								
	ม.1			ม.2			ม.3		
	บังคับ		เลือกเสรี	บังคับ		เลือกเสรี	บังคับ		เลือกเสรี
1. ภาษา									
1.1 ภาษาไทย	4	-		4	-		4	-	
1.2 ภาษาต่างประเทศ	-	-		-	-		-	-	
2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์			กลุ่ม			กลุ่ม			กลุ่ม
2.1 วิทยาศาสตร์	3	-		3	-		3	-	
2.2 คณิตศาสตร์	3	-	งาน	3	-	งาน	-	-	งาน
3. สังคมศึกษา	2	2		2	2		2	2	
4. พัฒนาบุคลิกภาพ			ที่			ที่			ที่
4.1 พลานามัย	1	2		1	2		1	2	
4.2 ศิลปศึกษา	1	-	2,3	1	-	2,3	1	-	2,3
5. การงานและอาชีพ									
5.1 การงาน	-	2		-	2		-	2	
5.2 อาชีพ	-	-	10	-	-	10	-	-	13
	14	6	10	14	6	10	11	6	13
รวม	30			30			30		
กิจกรรมต่าง ๆ	5			5			5		
รวมทั้งหมด	35			35			35		

3.2 จุดประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาอาชีพ

การจัดการศึกษา มีความมุ่งหมายที่จะสนองคำจำเป็นหรือความต้องการของบุคคลและสังคมในเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคมจิตวิทยา และอื่นๆ สำหรับการจัดการศึกษาวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สวัสดิ์ อุดมโกชน์ (2532:17) กล่าวว่าผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความเข้าใจตนเอง เช่น ความชอบ ความถนัด ความสนใจ หรือความต้องการต่องานอาชีพ เข้าใจความสามารถ ทักษะ จุดเด่น ข้อมูลทางอาชีพ มีการสำรวจความถนัดในอาชีพที่โรงเรียนเปิดสอนหรือตนเลือก

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้กำหนดจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาอาชีพไว้ 4 ประการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535:95) คือ

1.เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักของวิชาอาชีพ พอที่จะนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิต

2.เพื่อมีความสามารถและทักษะในอาชีพเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามควรแก่วัย

3.เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ

4.เพื่อมีความสามารถในการจัดการ การตลาด และการร่วมมือในการประกอบกิจการหรือธุรกิจ

โครงสร้างวิชาเลือกเสรี

กลุ่มที่ 1 งานผลิต มี 127 รายวิชา รหัสวิชาตั้งแต่ ช001-ช01127

กลุ่มที่ 2 งานบริการ มี 135 รายวิชา รหัสวิชาตั้งแต่ ช 021-ช02135

กลุ่มที่ 3 งานเสริมงานผลิตและงานบริการ รหัสวิชาตั้งแต่ ช 031-ช0327มี 27

รายวิชา

กลุ่มที่ 4 งานอาชีพอิสระระหว่างเรียน

3.3 รายวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มที่ 1 งานผลิต

ช 011	การปลูกพืชผักสวนครัว	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 012	การปลูกพืชผักทั่วไป	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 013	การปลูกไม้ตัดดอก	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 014	การปลูกไม้ดอกประดับ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 015	การปลูกไม้ประดับ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 016	การทำไม้ค้ำและไม้แคะ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 017	การผลิตหญ้าสนาม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 018	การปลูกไม้ผลประเภทล้มลุก	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 019	การปลูกไม้ผลเศรษฐกิจทั่วไป	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0110	การปลูกพืชสมุนไพร	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0111	การปลูกข้าว	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0112	การปลูกพืชไร่เศรษฐกิจ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0113	การปลูกพืชอาหารสัตว์	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0114	การผลิตเมล็ดพันธุ์พืช	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0115	การผลิตกล้วยไม้	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ช 0116	การผลิตพันธุ์ไม้	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0117	การผลิตเชื้อเห็ด	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0118	การเพาะเห็ดอย่างง่าย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0119	การเพาะเห็ดด้วยวัสดุผสม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0120	การเพาะเห็ดด้วยเทคโนโลยี	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0121	การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0122	การเลี้ยงไก่ไข่	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0123	การเลี้ยงไก่เนื้อ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0124	การเลี้ยงไก่ประเภทสวยงาม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0125	การเลี้ยงเป็ด	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0126	การเลี้ยงสัตว์ปีกเฉพาะอย่าง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0127	การผลิตลูกสัตว์ปีก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0128	การเลี้ยงสุกรขุน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0129	การผลิตลูกสุกร	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0130	การเลี้ยงกระต่าย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0131	การเลี้ยงแพะ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0132	การเลี้ยงแกะ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0133	การเลี้ยงกระบือ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0134	การเลี้ยงโคเนื้อ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0135	การเลี้ยงโคขุน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0136	การเลี้ยงปลาน้ำจืด	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0137	การเลี้ยงปลาทะเล	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0138	การเพาะเลี้ยงลูกปลา	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0139	การเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0140	การเลี้ยงปลาสวยงาม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0141	การเพาะเลี้ยงลูกกุ้ง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0142	การเลี้ยงกุ้งน้ำจืด	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0143	การเลี้ยงกุ้งทะเล	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0144	การเลี้ยงหอย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0145	การเลี้ยงปูทะเล	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0146	การเลี้ยงสัตว์ที่เป็นอาหารในท้องถิ่น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0147	การเลี้ยงสัตว์เฉพาะอย่าง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0148	การปลูกหม่อนและเลี้ยงไหม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

ช 0149	การผสมดินปลูก	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0150	การกรีดยางและทำยางแผ่น	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0151	การผลิตอาหารสัตว์น้ำ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0152	ช่างอาหารไทย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0153	ช่างอาหารอบ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0154	ช่างอาหารพื้นเมือง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0155	ช่างขนมไทย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0156	ช่างอาหารนานาชาติ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0157	การผลิตเครื่องดื่ม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0158	ช่างถนอมอาหาร	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0159	ช่างร้อยมาลัย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0160	ช่างดอกไม้ประดิษฐ์	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0161	ช่างประดิษฐ์ของชำร่วย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0162	ช่างเครื่องหอม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0163	ช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0164	ช่างเย็บย៉ามและกระเป๋	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0165	ช่างทำเครื่องนอน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0166	ช่างทำหมวก	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0167	ช่างถักนิตด้วยมือ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0168	ช่างถักนิตด้วยเครื่องจักร	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0169	ช่างถักโครเชต์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0170	ช่างผลิตภัณฑ์โลหะแผ่น	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0171	ช่างผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0172	ช่างเขียนภาพทิวทัศน์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0173	ช่างเขียนภาพการ์ตูน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0174	ช่างเขียนภาพล้อ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0175	ช่างเขียนภาพสัตว์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0176	ช่างเขียนภาพประกอบ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0177	ช่างเขียนภาพหุ่นนิ่ง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0178	ช่างเขียนภาพดอกไม้	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0179	ช่างเขียนสีสวดลายบนผลิตภัณฑ์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0180	ช่างสลักหินแบบลอยตัว	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0181	ช่างสลักหินแบบนูนต่ำ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

ช 0182	ช่างสลักหินแบบนูนสูง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0183	ช่างสลักหินอ่อน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0184	ช่างกลึงผลิตภัณฑ์หินอ่อน	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค	4 หน่วยการเรียนรู้
ช 0185	ช่างแกะสลักของอ่อน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0186	ช่างแกะสลักของแข็ง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0187	ช่างแกะสลักไม้	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0188	ช่างประดิษฐ์สิ่งจำลอง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0189	ช่างทำแม่พิมพ์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0190	ช่างหล่อผลิตภัณฑ์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0191	ช่างหล่อเทียน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0192	ช่างทำอิฐ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0193	ช่างเครื่องปั้นดินเผาอุณหภูมิต่ำ1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0194	ช่างเครื่องปั้นดินเผาอุณหภูมิต่ำ2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0195	ช่างเครื่องปั้นดินเผาอุณหภูมิกลาง	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค	4 หน่วยการเรียนรู้
ช 0196	ช่างเครื่องปั้นดินเผาอุณหภูมิสูง	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค	4 หน่วยการเรียนรู้
ช 0197	ช่างทำแม่พิมพ์เครื่องปั้นดินเผา	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0198	ช่างผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0199	ช่างผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01100	ช่างทำเครื่องประดับโลหะ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01101	ช่างตีเหล็ก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01102	ช่างเครื่องถม	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค	4 หน่วยการเรียนรู้
ช 01103	ช่างผลิตภัณฑ์เครื่องเงิน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01104	ช่างเครื่องเงินรูปพรรณ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01105	ช่างเจียรระไนพลอย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01106	ช่างทอผ้าด้วยกี่ 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01107	ช่างทอผ้าด้วยกี่ 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01108	ช่างทอผ้าด้วยกี่กระตุก 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01109	ช่างทอผ้าด้วยกี่กระตุก 2	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
ช 01110	ช่างทอเสื่อ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01111	ช่างทอพรม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01112	ช่างผลิตภัณฑ์ย่านลิเภา	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01113	ช่างผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01114	ช่างทำกระดาษ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ช 01115	ช่างทำผลิตภัณฑ์ด้วยกระดาษสา	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01116	ช่างทำหัวโขน 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01117	ช่างทำหัวโขน 2	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค	4 หน่วยการเรียนรู้
ช 01118	ช่างทำหุ่นกระดาษ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01119	ช่างผลิตภัณฑ์กระดาษด้วยการสาน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01120	ช่างผลิตภัณฑ์กระดาษ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01121	ช่างทำร่มกระดาษ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01122	ช่างทำเครื่องเขิน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01123	ช่างทำกระเป๋	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01124	ช่างทำรองเท้า	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01125	ช่างผลิตภัณฑ์หนังหรือสิ่งเทียมหนังเบ็ดเตล็ด	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 01126	ช่างทำหนังตะลุง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 01127	ช่างทำหุ่นกระบอก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

กลุ่มที่ 2 งานบริการ

ช 021	การบริการงานเกษตร	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 022	การผลิตก๊าซชีวภาพ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 023	ช่างเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 024	ช่างเสื้อผ้าสตรี	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 025	ช่างเสื้อผ้าชายเบื้องต้น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 026	ช่างเสื้อผ้าชาย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 027	ช่างเสื้อผ้าพื้นเมือง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 028	ช่างเสื้อผ้าและเครื่องใช้เด็กอ่อน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 029	ช่างเสื้อผ้าเด็ก	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0210	ช่างออกแบบเสื้อผ้า	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0211	ช่างตัดผมชายเบื้องต้น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0212	ช่างแต่งผมชาย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0213	ช่างเสริมสวยเบื้องต้น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0214	ช่างเสริมสวย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0215	การประกอบอาหารและการบริการอาหาร	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0216	ช่างดอกไม้สด	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ช 0217	ช่างแกะสลักและตกแต่งอาหาร	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0218	ช่างทำผ้าหม่าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0219	ช่างปักด้วยมือ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0220	ช่างปักด้วยจักร	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0221	ช่างชักรีด	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0222	การรักษาความสะอาด	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0223	สหกรณ์ร้านค้า	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0224	หลักการขายเบื้องต้น	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0225	งานพิมพ์ดีดภาษาไทย 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0226	งานพิมพ์ดีดภาษาไทย 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0227	งานพิมพ์ดีดภาษาไทย 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0228	งานพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0229	งานพิมพ์ดีดภาษาอังกฤษ 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0230	งานเครื่องใช้สำนักงาน	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0231	งานสำนักงาน	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0232	งานเลขานุการ	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0233	งานขายผลิตภัณฑ์	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0234	งานขายบริการ	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0235	งานควบคุมสินค้าคงคลัง ของร้านค้าปลีก	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0236	งานบริการส่วนหน้าโรงแรม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0237	งานบริการอาหารและเครื่องดื่ม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0238	งานแม่บ้านโรงแรม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0239	งานส่วนหน้าในสถานพยาบาล	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0240	งานบริการท่องเที่ยว	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0241	งานบริการขนส่ง	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0242	งานโฆษณา	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0243	งานประชาสัมพันธ์	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0244	งานขายประกันชีวิต	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0245	งานห้องสมุด 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0246	งานห้องสมุด 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0247	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0248	ตารางทำงานและการประยุกต์ใช้	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

ช 0249	การจัดการฐานข้อมูลเบื้องต้น	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0250	หลักการเขียนโปรแกรม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0251	ช่างบริการบำรุงรักษารถยนต์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0252	ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0253	ช่างท่อไอเสีย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0254	ช่างปะยางรถยนต์และจักรยานยนต์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0255	ช่างตั้งศูนย์และถ่วงล้อรถยนต์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0256	ช่างเดินสายไฟฟ้าในรถยนต์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0257	ช่างพ่นสีรถยนต์	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
ช 0258	ช่างซ่อมอุปกรณ์ตัวถังรถยนต์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0259	ช่างสีโลหะ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0260	ช่างเคลือบโลหะด้วยพลาสติก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0261	ช่างเดินสายไฟฟ้าในอาคาร	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0262	ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0263	ช่างซ่อมพัดลม	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0264	ช่างซ่อมตู้เย็น	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0265	ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0266	ช่างซ่อมเครื่องรับวิทยุ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0267	ช่างเครื่องเสียง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0268	ช่างซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
	ขาว-ดำ		
ช 0269	ช่างซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์สี	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
ช 0270	ช่างซ่อมเครื่องเล่นเทปโทรทัศน์	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
ช 0271	ช่างซ่อมเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและ มอเตอร์สตาร์ท	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0272	ช่างซ่อมมอเตอร์เฟสเดียว	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0273	ช่างซ่อมมอเตอร์สามเฟส	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0274	ช่างท่อและสุขภัณฑ์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0275	ช่างสี	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0276	ช่างปูน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0277	ช่างผลิตภัณฑ์หินล้างหินขัด	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0278	ช่างปูกระเบื้อง	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
ช 0279	ช่างไม้เครื่องเรือน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

ช 0280	ช่างซ่อมรถจักรยาน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0281	ช่างเขียนภาพคนเหมือนด้วยดินสอ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0282	ช่างเขียนภาพคนเหมือนด้วยปากกา	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0283	ช่างเขียนภาพคนเหมือนด้วยสีชอล์ก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0284	ช่างเขียนภาพคนเหมือนด้วยสีน้ำมัน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0285	ช่างเขียนภาพโฆษณา	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0286	ช่างเขียนตัวอักษร	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0287	ช่างทำป้ายอักษร	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0288	ช่างเขียนลายไทย 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0289	ช่างเขียนลายไทย 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0290	ช่างเขียนภาพไทย 1	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค 3 หน่วยการเรียนรู้
ช 0291	ช่างเขียนภาพไทย 2	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค 3 หน่วยการเรียนรู้
ช 0292	ช่างทำแม่พิมพ์โลหะ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0293	ช่างทำตรายาง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0294	ช่างปั้นปูน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0295	ช่างปั้นปูนประดับ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0296	ช่างปั้นขึ้นรูป	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0297	ช่างชุบโลหะรูปพรรณ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0298	ช่างสลักคุณโลหะ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0299	ช่างลงยา	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02100	ช่างทำกีทอผ้า	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02101	ช่างย้อมสี	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02102	ช่างย้อมผ้าบาติก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02103	ช่างประดับหัวโขน	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค 3 หน่วยการเรียนรู้
ช 02104	ช่างรักดีลาย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02105	ช่างลงรักปิดทอง	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค 4 หน่วยการเรียนรู้
ช 02106	ช่างรักประดับ	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค 4 หน่วยการเรียนรู้
ช 02107	ช่างประดับกระจก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02108	ช่างจัดตกแต่งอาคาร	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค 4 หน่วยการเรียนรู้
ช 02109	ช่างจัดตกแต่งภายใน	8 คาบ/สัปดาห์/ภาค 4 หน่วยการเรียนรู้
ช 02110	ช่างตกแต่งหน้าร้าน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02111	ช่างบุหนังหรือสิ่งเทียมหนัง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02112	ช่างซ่อมเครื่องหนังหรือสิ่งเทียมหนัง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ช 02113	ช่างถ่ายภาพ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02114	ช่างทำแม่พิมพ์สำหรับงานพิมพ์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02115	ช่างออกแบบจัดรูปเล่มงานพิมพ์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02116	ช่างพิมพ์ซิลค์สกรีน	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02117	ช่างทำเครื่องดนตรีไทย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02118	กลองยาว	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02119	อังกะลุง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02120	ขับร้องเพลงไทย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02121	การแสดงพื้นเมือง	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02122	การแสดงละครไทย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02123	การแสดงนาฏดนตรี	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02124	การแสดงหุ่นกระบอก	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02125	การแสดงละครสากล	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02126	ช่างแต่งหน้า-ผม และร่างกาย เพื่อปลอมแปลง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 02127	ช่างแต่งกายนักแสดง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 02128	ช่างจัดฉากและเวทีการแสดง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 02129	ผู้จัดทำบท	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 02130	ผู้กำกับการแสดง แสง เสียง บนเวที	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 02131	ขับร้องเพลงไทยสากล-เพลงสากล	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 02132	การปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภท เครื่องเป่า	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02133	การปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภท คีย์บอร์ด	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02134	การปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภท เครื่องสาย	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02135	การปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภท เครื่องตี	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 02136	เกสซ์วัตถุ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 02137	สรรพคุณเกสซ์	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

กลุ่มที่ 3 งานเสริมงานผลิตและงานบริการ

ช 031	การประกอบธุรกิจขนาดเล็ก	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 032	เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 033	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 034	มนุษยสัมพันธ์ทางธุรกิจ	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 035	เอกสารธุรกิจ	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 036	ภาษาไทยธุรกิจ 1	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 037	ภาษาไทยธุรกิจ 2	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 038	สนทนาภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 039	สนทนาภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0310	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 1	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0311	ภาษาอังกฤษธุรกิจ 2	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0312	การสหกรณ์	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0313	ลูกคิด 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0314	ลูกคิด 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0315	งานระเบียนการเงิน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0316	งานบัญชีกิจการบริการ	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0317	งานบัญชีกิจการจำหน่ายสินค้า	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0318	งานบัญชีสหกรณ์ร้านค้า	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 0319	งานบัญชีฟาร์ม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0320	งานเก็บเอกสาร	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0321	งานชวเลขไทย 1	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0322	งานชวเลขไทย 2	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0323	งานชวเลขไทย 3	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0324	หลักการเขียนภาพเบื้องต้น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0325	งานเขียนแบบ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0326	กฎหมายพาณิชย์	3 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้
ช 0327	ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

กลุ่มที่ 4 งานอาชีพอิสระระหว่างเรียน

ช 041 ปฏิบัติงานอาชีพ...

หมายเหตุ

1.การเลือกรายวิชานอกเหนือจากรายวิชาที่กำหนดในหลักสูตรนี้ ผู้เรียนอาจเลือกเรียนจากหลักสูตรอื่นใดที่เทียบเท่า

2.ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนซ้ำได้ แต่โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น

3.ในกรณีผู้เรียนมีประสบการณ์ในอาชีพซึ่งตรงกับรายวิชาอาชีพที่มีในหลักสูตรกลุ่มที่ 1-3 สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น เพื่อขอรับการประเมินผลให้ได้หน่วยการเรียนรู้โดยไม่ต้องเรียน ทั้งนี้ต้องไม่เกิด 2 หน่วยการเรียนรู้และเป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ

4.รายวิชา ช 041...เป็นรายวิชาเพื่อการประกอบอาชีพระหว่างเรียน ผู้เรียนจะต้องผ่านรายวิชาอาชีพที่มีเนื้อหาและทักษะตรงกับรายวิชานี้มาก่อน และหรือโรงเรียนได้ตรวจสอบแล้วว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนรายวิชานี้ได้ โรงเรียนจะต้องตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับอาชีพที่เลือก ติดตามประเมินผลโครงการ และโรงเรียนจะต้องกำหนดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักเรียนหรือกลุ่มนักเรียนเพื่อให้คำปรึกษา นิเทศ และติดตามประเมินผลการปฏิบัติโครงการ

5.รายวิชาที่มีตัวเลข 1 2.... ต่อท้าย เป็นรายวิชาต่อเนื่อง ต้องเลือกเรียนตามลำดับวิชาแต่ถ้าโรงเรียนตรวจสอบแล้วเห็นว่า ผู้เรียนมีความรู้หรือทักษะในระดับต้น ๆ แล้วก็สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่สูงขึ้นได้ โดยไม่ต้องเรียนตามลำดับ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของโรงเรียน สำหรับรายวิชาที่ระบุความรู้พื้นฐานไว้ ผู้เรียนต้องมีความรู้ในเรื่องที่ระบุทั้งนี้จะโดยการลงทะเบียนเรียน หรือโรงเรียนได้ตรวจสอบแล้วว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานสำหรับที่จะเรียนรายวิชานั้นได้

6.สำหรับรายวิชา ช 02160- ช 02163 ผู้สอนต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตการประกอบโรคศิลปะแผนโบราณ สาขาเภสัชกรรม หรือสาขาเวชกรรมหรือแบบประยุกต์ หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติงานเภสัชกรรมแผนโบราณ

การเปิดสอนรายวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดจาก 8 อำเภอ จำนวนทั้งสิ้น 49 โรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาส ดังนี้

1.โรงเรียนที่เปิดสอนรายวิชาอาชีพ ในกลุ่มที่ 1 งานผลิต มีจำนวน 25 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี คือ โรงเรียนวังตะโก โรงเรียนหาดเจ้าสำราญ โรงเรียนวัดหนองหว้า โรงเรียนในเขตอำเภอเขาย้อย คือ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 13 (บ้านพุ่มวง) โรงเรียนบ้านหนองชุมพล โรงเรียนวัดห้วยโรง โรงเรียนในเขตอำเภอชะอำคือ โรงเรียนวัดหนองศาลา โรงเรียนบ้านดอนขุนห้วย โรงเรียนนิคมสร้างตนเองเขื่อนเพชร โรงเรียนในเขตอำเภอยาย่างคือ โรงเรียนบ้านโป่งเกตุ โรงเรียนบ้านเขาย้อยแก้ว โรงเรียนบ้านหนองโรง โรงเรียนเขื่อนเพชร (ชลประทานสงเคราะห์) โรงเรียนบ้านท่าไต้ โรงเรียนวัดพระพุทธรูปเขาลูกช้าง โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านลาด คือ โรงเรียนวัดหนองแก โรงเรียนวัดโพธิ์ลอย โรงเรียนวัดดอนกรอก โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านแหลม คือ โรงเรียนวัดคันสน โรงเรียนบ้านท่าแร่ (สหราษฎร์) โรงเรียนวัดไทรทอง โรงเรียนวัดเกาะแก้ว โรงเรียนในเขตอำเภอแก่งกระจาน คือ โรงเรียนบ้านตะเคียนงาม โรงเรียนบ้านแม่คะเมย และ โรงเรียนบ้านหนองปีนแตก

รายวิชาอาชีพที่เปิดสอน ได้แก่ รายวิชาการปลูกไม้ดอกประดับ การปลูกไม้ประดับ การทำไม้ดัด และไม้แคะ การปลูกพืชสมุนไพร การผลิตกล้าไม้ การผลิตพันธุ์ไม้ การเพาะเห็ดอย่างง่าย การเลี้ยงปลาน้ำจืด การเลี้ยงปลาสวยงาม ช่างอาหารไทย ช่างขนมไทย การผลิตเครื่องดื่ม ช่างดอกไม้ประดิษฐ์ ช่างประดิษฐ์ของชำร่วย ช่างเย็บย้อม และกระเป๋า ช่างประดิษฐ์สิ่งจำลอง ช่างทำอิฐ ช่างผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ และช่างผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

2.โรงเรียนที่เปิดสอนรายวิชาอาชีพ ในกลุ่มที่ 2 งานบริการ มีจำนวน 10 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี คือ โรงเรียนวัดลาดโพธิ์ โรงเรียนในเขตอำเภอเขาย้อย คือ โรงเรียนวัดกุฎี โรงเรียนวัดคอนทราย โรงเรียนในเขตอำเภอยาย่าง คือ โรงเรียนบ้านท้ายยาง โรงเรียนบ้านหนองแขม โรงเรียนบ้านแม่ประจันต์ โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านลาด คือ โรงเรียนบ้านแหลมทอง โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านแหลม คือ โรงเรียนวัดลัด โรงเรียนวัดบางขุนไทร โรงเรียนในเขตอำเภอแก่งกระจาน คือ โรงเรียน อ.อ.ลิงค์

รายวิชาอาชีพที่เปิดสอน ได้แก่ รายวิชาช่างเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น ช่างเสื้อผ้าสตรี ช่างเสื้อผ้าพื้นเมือง ช่างเสื้อผ้าเด็ก ช่างตัดผมชายเบื้องต้น ช่างปักด้วยมือ ช่างปักด้วยจักร งานพิมพ์ดีดภาษาไทย 1 และ 2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ช่างปะยางรถยนต์และจักรยานยนต์ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ช่างปูน และงานห้องสมุด 1

3.โรงเรียนที่เปิดสอนทั้งกลุ่มที่ 1 งานผลิต และกลุ่มที่ 2 งานบริการ มีจำนวน 14 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี คือ โรงเรียนวัดนาปรม โรงเรียนบ้านดอนมะขามช้าง โรงเรียนในเขตอำเภอเขาย้อย คือ โรงเรียนวัดหนองปรัง (บุญมานุสรณ์) โรงเรียนในเขตอำเภอชะอำ คือโรงเรียนบ้านหุบกะพง โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา โรงเรียนในเขตอำเภอยาย่าง คือโรงเรียนวัดวังไคร้ โรงเรียนวัดตาลกง โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านลาด คือ โรงเรียน

บ้านช่อง (ประชากรบารุง) โรงเรียนวัดถ้ำรงค์ โรงเรียนในเขตอำเภอบ้านแหลม คือ โรงเรียนวัดนอกปากทะเล โรงเรียนบ้านบางแก้ว โรงเรียนในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง คือ โรงเรียนบ้านท่าตะคร้อมิตรภาพที่ 192 โรงเรียนบ้านยางน้ำกลัดใต้ โรงเรียนในเขตอำเภอแก่งกระจาน คือ โรงเรียนบ้านห้วยกวางจริง

รายวิชาอาชีพที่เปิดสอนได้แก่ รายวิชาการปลูกไม้ประดับ การปลูกพืชสมุนไพร การผลิตลำไย การผลิตพันธุ์ไม้ การเพาะเห็ด การเลี้ยงปลาน้ำจืด ช่างอาหารไทย ช่างขนมไทย ช่างประดิษฐ์ของชำร่วย ช่างประดิษฐ์สิ่งจำลอง ช่างทำอิฐ ช่างผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ช่างเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น ช่างเสื้อผ้าเด็ก ช่างตัดผมชายเบื้องต้น ช่างปักด้วยมือ งานพิมพ์ดีดภาษาไทย 1 ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ช่างปูน และงานห้องสมุด 1

ในส่วนรายวิชาอาชีพกลุ่มที่ 3 งานเสริมงานผลิต และงานบริการ และรายวิชาอาชีพกลุ่มที่ 4 งานอาชีพอิสระระหว่างเรียน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ไม่ได้จัดรายวิชาให้นักเรียนเลือกเรียน

3.4 ความหมาย การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ซึ่งการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนนั้น จะต้องมีความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนในขณะเดียวกันการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์จะต้องให้ข้อมูลหรือเนื้อหาวิชาที่ถูกต้องเพียงพอ และต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดลองแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลหรือเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนไป อีกทั้งจะต้องมีการตรวจสอบผลจากการพยายามนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเราเรียกขบวนการนี้ว่า ขบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ทำได้หลายรูปแบบและหลายวิธีการ แต่ในสาระสำคัญแล้ว อาจจำแนกการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดประสบการณ์เรียนรู้ออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. โดยครูผู้สอนเป็นผู้ให้เนื้อหา (Information)
2. โดยครูและผู้เรียนเป็นผู้คิดค้นเนื้อหาวิชาด้วยกัน
3. โดยการศึกษาเนื้อหาการทำงานด้วยการทำงานตัวผู้เรียนเอง จากสื่อที่ผู้สอนได้จัดเตรียมเอาไว้

ทั้งนี้ การที่จะเลือกรูปแบบ และ/หรือวิธีการการจัดการเรียนการสอน หรือการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบไหนนั้น ก็พิจารณาได้จาก

- 1.ระดับวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่ต้องการ
- 2.ระดับพื้นฐานและความรับผิดชอบของผู้เรียน

3.ความยุ่งยาก ซับซ้อนของการเรียนการสอน การฝึกและภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นในการเรียนการฝึกดังกล่าวด้วย (สุราษฎร์ พรหมจันทร์. 2531: 105-106)

สมิตร์ คุณานุกร (2523 : 23) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ

ดังนั้น สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน จึงเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์บรรยากาศในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่มีคุณภาพ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การจัดหลักสูตรและการสอนของอาจารย์ การนำสื่อการเรียนการสอนมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

มานิดา อุชชิน (2522 : 1-2) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของการสอนวิชาชีพเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จะประกอบด้วย 4M คือ

1. mind หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้น ผู้บริหารการศึกษากิตี ผู้สอนกิตีจะต้องทุ่มเทกำลังใจอุทิศเวลาไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยมีความพร้อมทุกด้าน ต้องกระตือรือร้น คิดสร้างสรรค์ และริเริ่มตื่นตัวอยู่เสมอ จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโปรแกรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา จิตวิทยา และวิธีสอนวิชาชีพอย่างแท้จริง

2. materials หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้นจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ จะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอจึงจะช่วยให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี

3. machine หมายถึง การสอนวิชาชีพจำเป็นต้องมี เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักร ซึ่งจะต้องมีมาตรฐานและจำนวนเพียงพอจึงจะช่วยให้ปฏิบัติการเรียนการสอนได้ผลดี

4. money หมายถึง การสอนวิชาชีพนั้นจะต้องใช้เงินเป็นปัจจัยในการดำเนินการเพื่อจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ วัสดุฝึกต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ และจะต้องหาทางให้มีการเกิดรายได้ เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการสอนอีกด้วย การสอนวิชาชีพนั้นจะต้องใช้เงินลงทุนที่หวังผลกำไรกลับมาเป็นตัวเงินไม่ได้ แต่ผลกำไรนั้นก็คือ คุณภาพของผู้เรียน หรืออีกนัยหนึ่งผู้เรียนมีสมรรถภาพทางวิชาชีพ

สัจด์ อุทรานันท์ (2530 : 10) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเรียนการสอน มีดังนี้

1. ครูผู้สอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบในระบบการเรียนการสอนที่ขาดไม่ได้ เพราะหากไม่มีผู้เรียนแล้วการเรียนการสอนจะไม่เกิดขึ้น

3. หลักสูตร เป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระที่สอน กิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

4. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ การจัดเวลาเรียน การเลือกแหล่งวิทยาการและ

5. สิ่งแวดล้อม เช่น บริเวณสถานศึกษา อาคารเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก

จึงสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ต้องการ ซึ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ ประกอบด้วย

1. หลักสูตร
2. อาจารย์ผู้สอน
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล
5. ปัจจัยเกื้อหนุน

การจัดการเรียนการสอนที่ดี จะสามารถพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการศึกษาได้อย่างแท้จริง

3.5 แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียน มักจะประสบปัญหาอุปสรรคอันเกิดจากข้อจำกัดนานับประการ เช่น ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการสอน ขาดวัสดุอุปกรณ์ขาดความร่วมมือจากชุมชน เป็นต้น แนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว ได้แก่ การจัดโครงสร้างการบริหารภายในโรงเรียนให้เหมาะสม การแสวงหาความร่วมมือจากบุคลากรที่มีอยู่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในการจัดการสอนวิชาชีพ โดยจัดตั้งคณะกรรมการวิชาอาชีพขึ้นในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2536:6-8) ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวด หัวหน้าวิชาอาชีพ ครูผู้สอน และวิทยากรจากชุมชนเป็นคณะกรรมการ มีหน้าที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือการจัดการสอนของครูผู้สอน

โดยทั่วไปแล้วเมื่อก้าวถึงการสอนในระบบโรงเรียนมักจะคำนึงถึงการสอนแบบบรรยายโดยครูเป็นผู้ทำหน้าที่ป้อนข้อมูล ความรู้ ความคิด ให้แก่ผู้เรียน การสอนแบบบรรยายยังคงมีความสำคัญ มีความหมายต่อการเรียนการสอนเนื้อหาอย่างหนึ่ง และได้มีการพัฒนาการสอนแบบบรรยายไปอีกระดับหนึ่งแล้ว

การเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับสภาพเทคโนโลยี ศาสตร์ต่าง ๆ ตลอดจน สภาพสังคม เศรษฐกิจเปลี่ยนไป แต่ละสภาพซึ่งควรประกอบด้วยวิธีการสอนแบบต่าง ๆ การเรียนการสอนวิชาอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ ตั้งแต่กระบวนการผลิต กระบวนการจัดการเพื่อนำผลผลิตออกสู่การจำหน่าย จึงมีแนวทางการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้หลายวิธี และจำ

เป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการประกอบอาชีพ กรมวิชาการ (2537:35-39) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ หรือพินความรู้แนวทักษะจากวิชาสามัญมาปรับปรุงและพัฒนางานอาชีพโดยโรงเรียนให้ความรู้และทักษะทางอาชีพและทักษะ ทางการจัดการทางอาชีพเพิ่มเติม นอกจากนั้นยังควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถหารายได้เพื่อช่วยตนเองระหว่างเรียน ซึ่งจะเป็นวิธีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางอาชีพให้นักเรียนและผู้ปกครองได้ เช่น ส่งเสริมให้ใช้ความรู้จากวิชาวิทยาศาสตร์ทำอาชีพเป่าแก้วเป็นรูปต่าง ๆ ขยาย หรือใช้ความรู้วิชาภาษาไทย เขียนนิทาน เรื่องสั้น เป็นต้น

2. หลักสูตรวิชาอาชีพได้จัดไว้ตามอาชีพหลักในตลาดแรงงาน และเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเลือกใช้ทักษะ เทคนิคอาชีพ และวัสดุท้องถิ่นได้ ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนจึงควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างครู นักเรียน เพื่อเลือก ทักษะเทคนิคอาชีพ และวัสดุท้องถิ่นต่างกันได้ แต่ต้องเป็นไปตามคำอธิบายรายวิชาแต่ละรายวิชา

3. การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ต้องจัดตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน ตลอดจนความต้องการของตลาด มีอาชีพหลากหลาย ฉะนั้นจึงไม่จำเป็นต้องจัดเป็นชั้นเรียน กล่าวคือ นักเรียนชั้นใดชั้นหนึ่งไม่จำเป็นต้องเลือกเรียนวิชาอาชีพเหมือนกัน และการจัดชั้นเรียนวิชาอาชีพซึ่งเป็นวิชามุ่งเน้นการปฏิบัติ ควรจัดกลุ่มเล็ก ๆ

4. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในงาน โดยการจัดให้ไปสัมผัสอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่น เรียนรู้ลักษณะอาชีพ ขั้นตอนการประกอบอาชีพ การตลาด และปัญหาอุปสรรคในอาชีพ จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกเรียน หรือเลือกอาชีพได้ตรงความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนเอง

5. จัดให้นักเรียนได้สำรวจอาชีพ และแหล่งวัสดุอาชีพในตลาดของท้องถิ่น ภาวะและแนวโน้มของตลาด ตลอดจนช่องทางการประกอบอาชีพ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเลือกเรียนหรือเลือกอาชีพ

6. การเรียนการสอนวิชาอาชีพต้องจัดตามศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพไม่เท่ากัน อีกทั้งยังมีความรู้พื้นฐาน หรือความสามารถเฉพาะอย่างไม่เท่ากัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพจึงไม่ควรให้นักเรียนทั้งชั้นทำเหมือน ๆ กัน เพราะนอกจากจะไม่ส่งเสริมผู้มีศักยภาพสูงแล้วยังทำลายศักยภาพของผู้ที่ด้อยกว่าด้วย ฉะนั้นครูในชั้นเรียนต้องทำหน้าที่เป็นผู้จัดการ ผู้ช่วยเหลือชี้แนะการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ให้ทุกคนได้มีโอกาสทดลอง ลองผิดลองถูก หาทางแก้ปัญหา ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจ และมีประสบการณ์ในอาชีพ

7.การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงในการประกอบอาชีพ ควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกงานในสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระ เพราะนอกจากนักเรียนจะเรียนรู้ขั้นตอนการทำงาน ตลอดจนอุปสรรค ปัญหา การแก้ไขจากสภาพจริงแล้วนักเรียนยังได้เรียนรู้กระบวนการจัดการทางอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอีกด้วย

8. ผู้สอนวิชาอาชีพไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่จบการศึกษาด้านอาชีพมาโดยตรง อาจจะเป็นบุคคลอื่นที่สนใจ มีความสามารถในอาชีพนั้น โดยการเรียนรู้อาชีพด้วยวิธีต่าง ๆ หรือผู้มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ทั้งทักษะอาชีพ และทักษะการจัดการไปพร้อม ๆ กัน สามารถเข้าสู่โลกอาชีพได้มีประสิทธิภาพขึ้นโดยเฉพาะผู้ชำนาญการเฉพาะทางซึ่งหายาก จำเป็นต้องใช้บุคลากรท้องถิ่น เช่น วิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษา และนาฏศิลป์ไทย

9.การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในทุกๆรายวิชาต้องปลูกฝังคุณธรรมในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความรับผิดชอบ ต่องานอาชีพ และ คุณธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และนอกจากนั้น ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการประกอบอาชีพอิสระ ควรปลูกฝังคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการไว้ด้วยอันได้แก่

9.1 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

9.2 ความอดทน สู้งาน ขยัน

9.3 ความรับผิดชอบ มีวินัย ละเอียดยรอบคอบ

9.4 ความมีมนุษยสัมพันธ์

9.5 ความซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ

ทั้งนี้เพื่อช่วยให้สามารถทำงานได้สำเร็จ และสามารถประกอบอาชีพได้อย่างราบรื่น เป็นที่นิยมของลูกค้าและผู้รับบริการ ซึ่งจะก่อให้เกิดประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ

10.ความรู้ความสามารถและทักษะทางอาชีพและการจัดการทางอาชีพย่อมสามารถถ่ายโอนไปใช้กับงานอื่นได้ครูผู้สอนต้องพยายามชักนำและส่งเสริมให้มีการถ่ายโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์บางอย่างไปใช้กับงานอื่น ๆ หรือดัดแปลง และพัฒนาอาชีพและผลผลิตให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนอาชีพไปตามกลไกของตลาดและสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นการประหยัดแรงงาน และวัสดุในอาชีพด้วย เช่น อาชีพขายขนมครก อาจพัฒนาการหยอดแป้ง การใช้ไฟและหีบห่อ เพื่อเพิ่มปริมาณประหยัดแรงงาน และเวลา

11.การสอนทักษะอาชีพที่มุ่งเน้นการปฏิบัติอาจใช้ใบช่วยสอน เพื่อให้สามารถแบ่งกลุ่มผู้เรียนปฏิบัติงานต่างกันได้ตามความถนัดความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ใบช่วยสอนต่าง ๆ จะช่วยให้สามารถจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1) ใบสั่งงาน ประกอบด้วยหัวข้อหรือประเด็นที่ต้องการให้นักเรียนค้นคว้า คำสั่งในการค้นคว้า แนะนำแหล่งค้นคว้า

2) ใบแนะนำการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย กิจกรรมและคำสั่งที่ต้องการให้ปฏิบัติ และข้อแนะนำความรู้กว้าง ๆ ซึ่งต้องไม่ใช่งานที่มีขั้นตอนยุ่งยากนัก

3) ใบข้อมูล ประกอบด้วยคำอธิบายการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ระมัดระวังการใช้

4) ใบงาน เป็นการรวบรวมใบสั่งงาน ใบแนะนำการปฏิบัติงาน ใบข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะทั้งภาคความรู้และการปฏิบัติเพิ่มเติมให้นักเรียนสามารถศึกษาและปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

12. จัดให้มีอาจารย์ควบคุม ดูแล นิเทศ และติดตามกำกับการฝึกงานของนักเรียนในสถานฝึกงานนอกโรงเรียน ผู้ที่ทำหน้าที่นี้อาจเป็นอาจารย์ที่สอนวิชาอาชีพ หรืออาจารย์ผู้อื่นที่โรงเรียนเห็นสมควรก็ได้ แต่จะต้องเป็นผู้ที่ได้ศึกษาหลักสูตรรายวิชาที่นักเรียนไปฝึกงาน และรู้ระเบียบการฝึกงานอย่างดีและต้องทำหน้าที่ตรวจเยี่ยมการฝึกงานวิเคราะห์แก้ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการฝึกงาน ตรวจสอบสมุดบันทึกการฝึกงาน ดูแลความประพฤติของนักเรียนขณะปฏิบัติงานเพื่อมิให้สถานฝึกงานเป็นผู้รับผิดชอบแต่ผู้เดียว และนอกจากนั้นยังเน้นการตรวจสอบว่านักเรียนได้ฝึกงานตามรายการและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วย

13. การจัดการเรียนการสอนด้านช่างที่ต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และวัสดุที่ยุ่งยาก ซับซ้อนเป็นอันตราย และสิ้นเปลือง ต้องปลูกฝังและส่งเสริมกิจนิสัยในด้านความรอบคอบ ระมัดระวังละเอียดแม่นยำ เพื่อเกิดความปลอดภัย และได้ผลงานที่ประณีต มีคุณภาพและต้นทุนต่ำ

14. จัดให้มีการเรียนภาคปฏิบัติโดยการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะทำให้นักเรียนทำงานได้ หรือทำงานเป็น หากไม่มีการปฏิบัติจริงนักเรียนจะไม่สามารถทำงานเป็นและจะกลายเป็นการเรียนแบบท่องจำ

15. ควรใช้กระบวนการกลุ่มในการสอนภาคปฏิบัติ กระบวนการกลุ่มเน้นการจัดการเรียนการสอนโดยการแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละประมาณ 5 คน ร่วมกันวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่การทำงาน โดยพยายามแบ่งงานหมุนเวียนให้สมาชิกทุกคนได้สัมผัสงานให้ครบทุกงานระหว่างปฏิบัติงานจะเกิดบรรยากาศการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและร่วมกันแก้ไขปัญหา จะทำให้งานสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย และระหว่างนักเรียนปฏิบัติงาน ครูควรเดินสังเกตการปฏิบัติงานให้คำแนะนำ ชมเชย ให้กำลังใจ สาธิต สรุป ทบทวนขั้นตอนการดำเนินงาน และประเมินผล

16. จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้นักเรียนสามารถเตรียมตัวเข้าสู่โลกอาชีพได้

นอกจากการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาแล้ว โรงเรียนควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมการจัดการสอนวิชาอาชีพ โดยจัดกิจกรรมต่อไปนี้

1) จัดบริการข่าวสารข้อมูลทางอาชีพอันได้แก่ความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงานความเคลื่อนไหวทางวิชาการ และเทคโนโลยีอาชีพ ความก้าวหน้าในอาชีพ และการเข้าสู่อาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะของผู้ประกอบการ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบข้อมูลท้องถิ่นที่มีอยู่ และตัดสินใจเลือกอาชีพหรือเลือกเรียนอาชีพ

2) จัดบริการแนะแนวให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลตนเอง ข้อมูลสิ่งแวดล้อมด้วยตนเองและครอบครัว และข้อมูลสิ่งแวดล้อมทางอาชีพ เพื่อตัดสินใจเลือกอาชีพหรือเลือกเรียนอาชีพ

3) จัดประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างบุคคล หรือองค์กรในท้องถิ่น และโรงเรียน โดยการกระตุ้นให้ผู้ประกอบอาชีพหรือองค์กรในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาด้านอาชีพอันได้แก่ การสนับสนุนทางวัสดุอุปกรณ์ เงินทุน วิทยากร ตลอดจนการตลาดให้แก่โรงเรียน ขณะเดียวกันโรงเรียนก็จะเป็นหน่วยงานพัฒนาแรงงานในท้องถิ่นส่งผลต่อการพัฒนาอาชีพ และเศรษฐกิจสังคมของท้องถิ่น

4) จัดโครงการสนับสนุนส่งเสริมการเตรียมเยาวชนเข้าสู่อาชีพและการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น โครงการประกอบอาชีพอิสระ ส่งเสริมให้นักเรียนหรือกลุ่มนักเรียนเป็นเจ้าของกิจการระหว่างเรียน โครงการประกอบอาชีพระหว่างเรียน โครงการเกษตรภายใต้การนิเทศ ชุมชนเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ซึ่งอาจจัดในรูปกิจกรรมอิสระตามโครงสร้างของหลักสูตรหรือจัดนอกเวลาเรียนตามความสนใจของผู้เรียน

5) จัดงานแสดงผลงานหรือจัดตลาดนัดผลงานของนักเรียนเพื่อส่งเสริมการขาย นักเรียนจะได้ประสบการณ์ในด้านการจัดการ การจัดจำหน่ายเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพได้

6) จัดให้มีสหกรณ์ร้านค้าของโรงเรียนที่รับผลผลิตจากการเรียนการสอนวิชาอาชีพของนักเรียน และจัดให้นักเรียนได้ฝึกงานการขายโดยหมุนเวียนหน้าที่ให้ครบขั้นตอนของงานสหกรณ์ร้านค้า และนอกจากนั้นยังควรส่งเสริมให้นักเรียนเป็นพนักงานขายของร้านสหกรณ์นำสินค้าของร้านสหกรณ์ไปขายในชุมชน

จุดประสงค์การเรียนการสอน

ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน คือต้องรู้ว่าจัดการเรียนการสอนเรื่องนั้น ๆ เพื่ออะไร มุ่งหวังกับนักเรียนอย่างไร ให้เรียนรู้อะไร ซึ่งครูจะต้องใช้ความมุ่งหวังนั้นเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น จุดประสงค์การเรียนการสอน จึงหมายถึงข้อความที่ระบุคุณลักษณะการเรียนรู้ และความสามารถที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับนักเรียน หลังจากที่นักเรียนได้ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในบทหนึ่ง ๆ แล้ว ซึ่งจุดประสงค์การเรียนการสอนมี 2 ระดับ คือ

1. จุดประสงค์ทั่วไป เป็นจุดประสงค์ที่มีความหมายกว้างขวางไม่เฉพาะเจาะจง ได้แก่ จุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ เช่น จุดประสงค์ของหลักสูตร ได้แก่

- 1.1 เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้ และมีความคิดสร้างสรรค์
- 1.2 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในศิลปวัฒนธรรมไทย
- 1.3 เพื่อปลูกฝังให้มีความภูมิใจในความเป็นไทย

2. จุดประสงค์เฉพาะ เป็นจุดประสงค์ที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง และเป็นจุดประสงค์ที่ตั้งขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน เช่น

- 2.1 นักเรียนสามารถอธิบายถึงข้อควรปฏิบัติในการฟังและพูดในโอกาสต่างๆ ได้
- 2.2 นักเรียนสามารถเขียนแผนภูมิแท่งได้
- 2.3 นักเรียนสามารถบอกได้ว่าอาหารชนิดใดอยู่หมู่ใดถูกต้อง 8 ชนิด

จุดประสงค์เฉพาะจะชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ต้องการจากการศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงและเกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาโดยตรง เป็นจุดประสงค์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน

นอกจากนี้ จุดประสงค์ทางการศึกษา ยังอาจแบ่งตามลักษณะการเรียนรู้ได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้ คือ

1. พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)
2. จิตพิสัย (Affective Domain)
3. ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

พุทธิพิสัย เป็นจุดประสงค์ทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางด้านปัญญา คือ ความรู้ความเข้าใจ การใช้ความคิด แบ่งเป็น 6 ระดับ คือ

1. ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำเนื้อหาความรู้ และระลึกได้เมื่อต้องการนำมาใช้ สิ่งที่จำได้ ความรู้ที่เฉพาะเจาะจง ความรู้เกี่ยวกับวิธีการและความรู้เกี่ยวกับหลักการ เช่น นักเรียนสามารถบอกคำแปลของเครื่องหมายได้ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้ถูกต้อง

2. ความเข้าใจ หมายถึง การเข้าใจความหมายของเนื้อหาสาระ ไม่ได้จำเพียงอย่างเดียว สามารถแสดงพฤติกรรมความเข้าใจในรูปของการแปลความหมายตีความ หรือสรุปความสำคัญได้ เช่น นักเรียนสามารถเขียนรูปเรขาคณิตจากโจทย์ที่กำหนดให้ได้ถูกต้อง นักเรียนสามารถยกตัวอย่างการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้ถูกต้อง

3. การนำไปใช้ หมายถึงการนำเอาเนื้อหาสาระ หลักการความคิดรวบยอด และ ทฤษฎีต่าง ๆ ไปใช้ในรูปแบบใหม่ สถานการณ์ใหม่ ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถทำโจทย์เรขาคณิตที่ไม่เคยเห็นมาก่อน โดยใช้ทฤษฎีที่เรียนมาแล้วได้ถูกต้อง นักเรียนสามารถเสนอความคิดเห็นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการแยกเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อยเพื่อค้นหาองค์ประกอบ โครงสร้าง หรือความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยนั้น ซึ่งนักเรียนจะสามารถวิเคราะห์ได้ก็ต่อเมื่อการเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระที่เรียนมาแล้ว ตัวอย่างเช่น นักเรียนสามารถแยกองค์ประกอบของหลักสูตรได้ นักเรียนสามารถจำแนกวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นประเภทได้

5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถที่จะนำองค์ประกอบหรือส่วนย่อย ๆ เข้ามารวมกันเพื่อให้เป็นภาพที่สมบูรณ์เกิดความกระจ่างในสิ่งเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น หลังจากครูให้ตัวอย่าง 5 ตัวอย่าง เรื่องการหารนักเรียนสรุปได้ว่าการหารคือการหักออกทีละเท่า ๆ กัน นักเรียนสามารถจัดระบบการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติได้ถูกต้องเหมาะสม

6. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถพิจารณาตัดสินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ โดยที่ผู้ตัดสินกำหนดเกณฑ์ขึ้นมาเอง หรือเกณฑ์ที่ผู้อื่นกำหนดขึ้น ตัวอย่างเช่น หลังจากอ่านบทความแล้วนักเรียนสามารถวิจารณ์ความรู้สึกของผู้เขียนได้ นักเรียนสามารถบอกได้ว่าการกระทำเช่นใดผิดพระราชบัญญัติการคุ้มครองสัตว์ป่า

จิตพิสัย เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับด้านความรู้สึกทางจิตใจ ซึ่งรวมถึง ความสนใจ อารมณ์ เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรม กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในเหล่านี้จะเกิดตามลำดับขึ้นดังต่อไปนี้

1. การรับ คือ การที่นักเรียนได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม เช่น นักเรียนยอมรับในความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมในสังคม

2. การตอบสนอง คือ การมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งแวดล้อมที่รับเข้ามาด้วยความเต็มใจ เช่น นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่องที่ครูบรรยาย

3. การเห็นคุณค่า เป็นการเกิดภายหลังที่รับรู้สิ่งแวดล้อม และมีปฏิกิริยาโต้ตอบสังเกตได้จากพฤติกรรมที่ยอมรับการขึ้นชอบและการปฏิบัติตามค่านิยม เช่น นักเรียนแสดงความสนใจในวัฒนธรรมโดยติดตามอ่านหนังสือหรือดูผลงานทางวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ

4. การจัดรวบรวม เป็นการคิดพิจารณาและรวบรวมค่านิยมให้เข้าเป็นระบบค่านิยมหรือสร้างมโนทัศน์ของค่านิยม เช่น นักเรียนสามารถจัดโครงสร้างของวัฒนธรรมได้

5. การพิจารณาคูณลักษณะจากค่านิยม เป็นความประพฤติกุณสมบัติ และคุณลักษณะของแต่ละบุคคลที่เป็นบุคคลของความรู้สึก ความคิดและการสร้างค่านิยม เช่น นักเรียนสามารถสร้างค่านิยมต่อวัฒนธรรม

ทักษะพิสัย เป็นจุดประสงค์ที่เกี่ยวกับทักษะในการเคลื่อนไหว และใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย มีลำดับการพัฒนาทักษะดังนี้

1. การเลียนแบบ เป็นการทำตามตัวอย่างที่ครูให้ หรือดูแบบจากของจริง เช่น นักเรียนวาดภาพได้เหมือนตัวอย่าง

2. การทำตามคำบอก เป็นการทำตามคำสั่งของครูโดยไม่มีตัวอย่างให้เห็นเช่นนักเรียนวาดภาพสิ่งของตามที่ครูบอกชื่อได้

3. การทำอย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นการทำโดยนักเรียนอาศัยความรู้ที่เคยทำมาก่อน แล้วเพิ่มเติม ดัดแปลงตามความเห็นสมควร เช่น นักเรียนสามารถออกแบบภาพได้

4. การทำได้ถูกต้องหลายรูปแบบ เป็นการทำเรื่องที่คล้าย ๆ กัน และแยกรูปแบบได้ถูกต้อง เช่น นักเรียนสามารถวาดภาพสิ่งมีชีวิตได้หลายประเภท

5. การทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ เป็นการทำให้เกิดจากความรู้ความชำนาญ และเสร็จได้ในเวลารวดเร็ว เช่น นักเรียนสามารถวาดภาพได้ถูกวิธีและรวดเร็ว

หนึ่งจุดประสงค์เฉพาะซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน คือ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นจุดประสงค์การศึกษาที่บ่งถึงการกระทำของนักเรียนอย่างชัดเจนว่านักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง หลังจากที่เรียนบทนั้น ๆ ไปแล้ว และการกระทำของนักเรียนที่ระบุนั้นจะต้องสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

1. สถานการณ์ที่ครูตั้งขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมออกมา มักจะใช้คำว่า กำหนดให้.....ภายหลังจากที่.....ถ้ามี.....เมื่อ.....

2. พฤติกรรมของนักเรียนที่ครูคาดหวังให้แสดงออกมา ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้ ซึ่งมักจะใช้คำเหล่านี้เช่น อธิบาย บรรยาย บอก เขียน วาด ชี้ คำนวณ ตอบ ท่อง เปรียบเทียบ สร้าง ทดลอง รายงาน วิจัย ออกแบบ ยกตัวอย่าง สาธิต ฯลฯ

3. เกณฑ์ของระดับความสามารถของพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออก มักจะใช้คำได้ ถูกต้อง ถูกหมด ได้ทุกข้อ ได้ 8 ข้อ ใน 10 ข้อ อย่างน้อย 5 ชื่อ ภายใน 10 นาที ฯลฯ

การนำจุดประสงค์ในการสอนไปปฏิบัติ

ตามที่กล่าวมาแล้วว่าจุดประสงค์ของการสอนเป็นแนวทางขอบข่ายการสอนหรือพฤติกรรมที่ครูต้องการให้นักเรียนเกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงไป

การนำจุดประสงค์การสอนไปปฏิบัตินั้นควรประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดวิธีสอน เมื่อครูกำหนดจุดประสงค์การสอนแล้ว ครูจะต้องหาวิธีการเรียนการสอนที่เห็นว่าสามารถทำให้นักเรียนบรรลุตามจุดประสงค์ได้ บางครั้งจุดประสงค์อย่างหนึ่งอาจจะบรรลุด้วยวิธีสอนอย่างหนึ่ง หรือต้องอาศัยกลวิธีสอนหลาย ๆ อย่างก็มี ข้อที่ครูควรคำนึงอยู่เสมอคือไม่มีวิธีสอนวิธีใดที่ดีที่สุด

2. กำหนดสื่อการสอน จากจุดประสงค์การสอนจะกำหนดวิธีสอนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือกำหนดสื่อที่จะใช้สอน การกำหนดสื่อการสอนนั้นควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 วิธีการสอนที่ใช้สื่อการสอนและวิธีการสอนที่สอดคล้องกันและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สื่อการสอนที่ดีควรเป็นสิ่งที่สามารถทำให้วิธีสอนที่ครูใช้ดำเนินไปสู่จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความพร้อมของโรงเรียน สื่อการสอนที่จะกำหนดขึ้นใช้ ครูควรพิจารณาให้เหมาะสมกับสภาพของห้องเรียนและโรงเรียน

2.3 ความพร้อมของนักเรียน สิ่งที่ครูกำหนดควรพิจารณาให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของนักเรียน

2.4 ความพร้อมของครู สื่อที่จะนำมาใช้สอนนั้นครูควรมีความรู้ความสามารถและความถนัดที่จะใช้สื่อการเรียนเป็นอย่างดี ฉะนั้นก่อนที่ครูจะใช้สื่อการสอนชนิดใด ครูควรจะได้ทำความรู้จักสื่อการสอนนั้น ๆ เสียก่อน ทั้งนี้เพื่อจะทำให้การใช้สื่อการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. กำหนดขั้นตอนการสอน เป็นขั้นที่ครูควรพิจารณาให้รอบคอบว่าการสอนนั้นควรจะเริ่มตอนใดก่อน และจะสอนอย่างไรจึงจะทำให้ นักเรียนสามารถเข้าใจ และติดตามการสอนได้ครบถ้วน และเกิดพฤติกรรมตามที่ต้องการได้

4. กำหนดแนวประเมินผล จุดประสงค์การสอนจะกำหนดการประเมินออกมาเป็นเชิงพฤติกรรมอย่างชัดเจน ในการประเมินผลครูควรปฏิบัติ คือ ครูควรจะใช้วิธีการประเมินผลหลาย ๆ ทาง เช่น ใช้แบบสอบถาม การสังเกต การทดสอบ หรือพิจารณาผลงานที่ได้จากการเรียน (ปรีชา คัมภีรปกรณ . 2525 : 15-16)

กล่าวโดยสรุป การที่ครูจะนำจุดประสงค์การสอนไปสู่การปฏิบัตินั้น ครูควรจะได้คำนึงถึงวิธีการสอน การใช้สื่อการสอน การกำหนดขั้นตอนการสอน และการกำหนดแนวทางประเมินผลจุดประสงค์การสอนด้วย

3.6 การวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีว

บุญชม ศรีสะอาด (2520 : 2) ให้ทัศนะเกี่ยวกับการประเมินผลว่า เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวัดผลหรือการทดลองมาวินิจฉัย ตีคุณค่า หรือชี้ขาดเป็นผลสรุปว่า มีคุณภาพสูงหรือต่ำมากน้อยแค่ไหน

บุญเชิด ภิญโญนนัดพงษ์ (2521 : 6) ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกระบวนการที่ทำต่อจากการวัดผล แล้ววินิจฉัยตัดสิน การสรุปคุณค่าที่ได้จากการวัดอย่างมีกฎเกณฑ์

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 13) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่าเป็นกระบวนการตัดสินใจ ตีราคา ลงสรุปเพื่อพิจารณาความเหมาะสม หรือหาคุณค่าของคุณลักษณะและพฤติกรรม เช่น ผลการเรียน ผลการปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูลหรือรายละเอียดที่ได้จากการวัดเป็นหลัก และใช้วิจารณ์ญาณประกอบการพิจารณา

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 197) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่าเป็นการนำผลที่ได้จากการทดลองหรือการวัดผลมาสรุปตีคุณค่าคุณภาพเป็นอย่างไรบ้าง อย่างมีหลักเกณฑ์

สมบัติ แสงรุ่งเรือง (2524 :133) กล่าวว่า การประเมินผลการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ครูนำทุก ๆ รายการที่ทราบจากการวัดไปใช้ในการวินิจฉัย ตีราคากำหนดคุณค่า และชี้ขาดเป็นผลสรุปว่านักเรียนคนนั้นมีคุณภาพสูงหรือต่ำก็สอบได้หรือสอบตก

อนันต์ ศรีโสภ (2520 : 3) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลว่า เป็นกรรมวิธีของการจัดวางแผน การเก็บรวบรวม และการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ๆ

จากที่มีผู้ให้ความหมายของการประเมินผลข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินผลมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน เพราะเป็นส่วนสำคัญ ที่จะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอน

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 : 244) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการประเมินผลว่าเพื่อเป็นประโยชน์ในด้านต่าง คือ

1. ด้านตัวนักเรียน ทำให้นักเรียนทราบความสามารถของตนเองว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร

2. ด้านครูและฝ่ายบริหารโรงเรียน ช่วยในการคัดเลือกประสบการณ์ วิธีสอนและแบบทดสอบที่ดีทำให้ครูใช้กิจกรรมได้เหมาะสม นอกจากนี้การประเมินผลยังช่วยให้ทราบทัศนคติ ค่านิยม รู้จักสภาพของผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ในด้านการแนะแนวการศึกษา และช่วยในด้านการนิเทศและบริหารการเรียนการสอน

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 199-201) แบ่งกระบวนการประเมินผลออกเป็น ดังนี้

1. การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม การประเมินผลแบบนี้เชื่อว่าบุคคลมีความแตกต่างกัน ฉะนั้นการประเมินผลแบบนี้จึงยึดถือคนส่วนใหญ่ในการเปรียบเทียบ โดยพิจารณาจากคะแนนของแต่ละคนกับคะแนนของคนอื่นภายในกลุ่ม

2. การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ ถือว่า เนื้อหาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ ดังนั้นผู้เรียนควรจะเรียนรู้ให้ได้ และเกณฑ์ขั้นต่ำที่ยอมรับว่าผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว คือ ร้อยละ 80 ของเนื้อหาที่ได้เรียนรู้

ไพศาล หวังพานิช (2526 : 13) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดผลและการประเมินผลการเรียนไว้ดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน มีประโยชน์ต่อผู้เรียน คือ ทำให้ผู้สอนทราบระดับความสามารถของผู้เรียน ทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่อง และได้รับการสอนซ่อมเสริม ส่วนประโยชน์ของผู้สอน คือ ทำให้ผู้สอนทราบความก้าวหน้าของการสอนและคุณภาพของการสอน

2. ด้านแนะแนว ช่วยวินิจฉัยความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน รู้สาเหตุต่าง ๆ เกี่ยวกับปัญหาการเรียน ตลอดจนช่วยสำรวจความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

3. ด้านการบริหาร ช่วยให้เห็นข้อบกพร่องต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านการวินิจฉัย ทำให้มองเห็นปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการสอนที่ควรจะศึกษาหาความจริง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและทำให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับใช้วิเคราะห์ผลในกระบวนการวิจัย

จากที่มีผู้ให้ความหมายของการประเมินผลข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินผล คือ กระบวนการที่อาจารย์ผู้สอนนำผลที่ได้จากการทดสอบหรือวัดผล มาสรุปตีค่าคุณภาพอย่างมีหลักเกณฑ์ ซึ่งการประเมินผล จะมีประโยชน์ทั้งกับตัวผู้เรียนและผู้สอน โดยนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนหรือการสอน

แนวทางการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

การประเมินผลการเรียนการสอนต้องถือเป็นหน้าที่สำคัญของครูผู้สอน เพื่อที่จะได้ทราบว่าผลการเรียนการสอนเป็นไปตามความต้องการหรือไม่ จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ซึ่งชี้ให้เห็นกระบวนการต่อเนื่องของการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลต้องเกิดจากการวัดผลหลาย ๆ แง่หลาย ๆ มุม สำหรับการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาที่มุ่งเน้นการปฏิบัติที่ได้ผลงานออกสู่การจำหน่าย โดยอาศัยกระบวนการผลิต กระบวนการจัดการ และกระบวนการจัดจำหน่ายหรือให้บริการ การประเมินผลจึงควรเน้นกระบวนการทำงาน ไม่ควรประเมินเฉพาะชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ และนอกจากนั้นการประเมินผลวิชาอาชีพ ควรมุ่งเน้นการประเมินด้านการปฏิบัติมากกว่าด้านทฤษฎี ซึ่งกรมวิชาการ(2537:40-41)ได้เสนอแนะแนวทางการประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอาชีพไว้ดังนี้

1. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ควรประเมินให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านการปฏิบัติ โดยอาจจะกำหนดสัดส่วน 1:1:3 และประเมิน ดังนี้

1) ด้านพุทธิพิสัย วัดความรู้ ความคิดเกี่ยวกับทฤษฎีอาชีพ และทฤษฎีการจัดการทางอาชีพ อาจวัดได้หลาย ๆ วิธี เช่น การอภิปรายในห้องเรียน การเขียนรายงาน การสังเกต การใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน หรือการใช้แบบทดสอบ

2) ด้านจิตพิสัย ประเมินคุณลักษณะและคุณธรรมในการทำงานในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความกระตือรือร้นและความเอาใจใส่ในการทำงาน

1.2 ความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

1.3 ระเบียบวินัยในการทำงาน

1.4 ความสามัคคีและความเสียสละในการทำงาน

1.5 ความซื่อสัตย์สุจริตในอาชีพ

1.6 ความประหยัด

3) ด้านการปฏิบัติ ประเมินกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการทางอาชีพและผลผลิตดังต่อไปนี้

3.1 กระบวนการทำงาน

- การเตรียมเครื่องมือและวัสดุ
- การทำงานตามขั้นตอนของงานแต่ละชนิด
- ความคล่องแคล่วในการทำงาน
- ความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือ
- การใช้และการเก็บรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์

3.2 กระบวนการจัดการ

- การวางแผนดำเนินงาน
- การแบ่งงาน
- การบริหารงาน
- การบริหารการเงินและพัสดุ
- การผลิต
- การจัดจำหน่าย และบริการ
- การแก้ไขข้อบกพร่อง

3.3 ผลผลิต

- ความประณีต เรียบร้อย
- ความสวยงาม
- ความคิดสร้างสรรค์
- ประโยชน์ใช้สอย
- รายได้

2. ผู้ประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอาชีพควรประกอบด้วยมีบุคลากรท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ประสบผลสำเร็จทางอาชีพในท้องถิ่นร่วมเป็นผู้ประเมินด้วย เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้มีประสบการณ์ในสังคม รู้ข้อมูลตลาดและอาชีพเป็นอย่างดี สามารถวิเคราะห์ ตัดสิน ประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอาชีพได้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

3. การประเมินผลงานด้านศิลปะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความงามความประณีต ไม่อาจกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ตายตัวได้ การจัดลำดับผลงานจะช่วยการประเมินผลตามมาตรฐานกว้าง ๆ ได้

4. การประเมินผลด้านธุรกิจ ซึ่งมีบางรายวิชาที่มุ่งผลิตผู้เรียนไปทำงานสำนักงานที่อาศัยทักษะทางปัญญาอาจจะจำเป็นต้องประเมินผลภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ

5. การประเมินผลโครงการเกษตร จำเป็นต้องประเมินทั้งกระบวนการทำงาน สภาพแวดล้อม การลงทุน และผลผลิต ไปพร้อม ๆ กัน

6. การประเมินผลงานอาชีพ อาจจะประเมินจากการนำผลงานสู่ตลาดได้อีกด้วย ซึ่งจะเป็นการช่วยให้การประเมินผลเป็นไปอย่างกว้างขวางครอบคลุมปัญหาต่าง ๆ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และการประเมินลักษณะนี้อาจจะไม่เกี่ยวข้องกับการให้คะแนน หรือระดับผลการเรียนแต่เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงผลงาน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

7. การประเมินผลการเรียนวิชาเดิมซ้ำเป็นครั้งที่ 2 3 และ 4... เพื่อการฝึกทักษะเทคนิคอาชีพเพิ่มเติม ให้ประเมินความก้าวหน้าของกระบวนการทำงานและกระบวนการจัดการ ซึ่งควรจะมีคุณภาพสูงกว่าผลการประเมินในการเรียนครั้งแรก

4.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อภิชาติ ชัยบาล (2525 : 2-3) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการทำงานและอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 ผลการวิจัย พบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน ครูมีการเตรียมการสอนน้อยมาก แต่มีความเอาใจใส่ควบคุมการปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี การวัดผลและประเมินผล ยังดำเนินการไม่สมบูรณ์ตามกระบวนการวัดผลและประเมินผล ในการสอนครูมักจะไม่แจ้งจุดประสงค์ ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน การให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม มักจะไม่บอกแหล่งค้นคว้า ด้านวัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากรในห้องเรียนครูให้การสอนน้อยมาก ด้านตัวนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นผลผลิตของการเรียนการสอนวิชาการทำงานและอาชีพในระบบโรงเรียน ปรากฏว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของวิชาการทำงานและอาชีพอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนมากนักเรียนเห็นว่า ความรู้วิชาการทำงานและอาชีพที่เรียนจากโรงเรียนยังนำไปใช้ประโยชน์ที่บ้านน้อยแต่มีความเห็นว่าเรียนวิชาการทำงานและอาชีพดีกว่าเรียนวิชาสามัญ

ไพโรจน์ ลำตระกูล (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดวิชาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม โดยวิธีใช้แบบสอบถาม ถามกับผู้บริหาร ครู ผู้สอนวิชาชีพ และครูแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จำนวน 38 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าด้านการจัดเตรียมการจัดวิชาชีพ โรงเรียนกำหนดนโยบายเพื่อจัดกลุ่มการเรียนโดยพิจารณาความพร้อมของโรงเรียนเป็นหลัก มีการสำรวจจำนวนและความรู้ความสามารถของครู จัดหาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือการวัดผลและประเมินผลจัดเตรียมสื่อการสอน ห้องปฏิบัติการและโรงเรียน จัดบุคลากรรับผิดชอบงานแนะแนวสำหรับปัญหาด้านการเตรียมการสอน ส่วนใหญ่ได้แก่ ครูผู้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้ และทักษะ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และอาคารสถานที่ จำนวนไม่เพียงพอ

ด้านการดำเนินการจัดวิชาชีพ สำหรับปัญหาการดำเนินการส่วนใหญ่ได้แก่ ครูขาดความรู้ ทักษะในการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผล

ระหว่างปี พ.ศ. 2528-2532 (กองวิจัยทางการศึกษา. 2533) กรมวิชาการ ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และการมีงานทำ แหล่งข้อมูลคือผู้ช่วยวิชาการ หัวหน้าวิชาอาชีพ ผู้สอนวิชาอาชีพ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่เรียนแผนการเรียนวิชาอาชีพในโรงเรียน 48 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสำรวจได้ค้นพบที่สำคัญ เกี่ยวกับครูผู้สอน คือครูผู้สอนส่วนใหญ่ วัดผลงานของนักเรียนด้วยการให้คะแนนตามขั้นตอนการปฏิบัติงานมากที่สุด รองลงมาให้คะแนนตามความสนใจและเอาใจใส่ และให้คะแนนผลงานขั้นสุดท้ายวิธีประเมินที่ใช้คือ การสังเกตปฏิบัติงาน ดูผลงานและตรวจสอบ

ตำรวจ อิมทับ (2536:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาการทำงาน และวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการเรียนการสอนมีปัญหามากที่สุด ได้แก่การขาดเอกสารตำรา คู่มือต่างๆ วัสดุฝึก อุปกรณ์ และเครื่องมือไม่เพียงพอ ด้านกระบวนการเรียนการสอนมีปัญหามากที่สุด ได้แก่ นักเรียนเรียนวิชาใด วิชาหนึ่ง จำนวนมากหรือน้อยเกินไป ด้านผลการเรียนการสอนปรากฏว่า การมีทักษะวิชาการทำงานและอาชีพของนักเรียนมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน การมีอุปนิสัยรักการทำงาน และการมีเจตคติในรายวิชาอาชีพ ของนักเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย สำหรับความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับการสอน ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า วิชาการทำงานและอาชีพมีผลทำให้ผลการเรียนลดลง

กระทรวงศึกษาธิการ (2536:27-30) ได้ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยสอบถามผู้รับผิดชอบโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 8 คน สังกัดกรมสามัญศึกษา 8 คน ผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 32 คน และเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 รวมทั้งสิ้น 2,207 คน ผลการศึกษาพบว่า ความตั้งใจของนักเรียนเมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ กล่าวคือร้อยละ 45.66 ต้องการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รองลงไปร้อยละ 24.21 ตั้งใจจะเรียนต่อด้านวิชาอาชีพหรือสายอาชีพ และร้อยละ 20.37 ต้องการที่จะหางานทำในด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการจัดแนวการเรียน 2 ลักษณะ คือ เน้นวิชาชีพ และบางโรงเรียนเน้นทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ เพราะถ้าเน้นแต่วิชาชีพเพียงอย่างเดียวผู้ปกครองก็จะไม่ส่งบุตรหลานมาเรียนส่วนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญ

ศึกษาส่วนใหญ่จะเน้นแต่วิชาสามัญ วิชาเลือกเสรีที่เปิดสอนในวิชาอาชีพส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาทางด้านวิชาการต่างๆ

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี (2536:148-150) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 27 คน ครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 56 คน สัมภาษณ์นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 106 คน และสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 106 คน ผลการศึกษาพบว่า สำหรับการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการสอนวิชาสามัญเช่นเดียวกับโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา โรงเรียนขาดความพร้อมในด้านสถานที่ใช้ฝึกงาน ขาดครูผู้สอนวิชาอาชีพที่ตรงกับความต้องการของชุมชน โรงเรียนมีความพร้อมที่จะเปิดสอนงานในกลุ่มที่ 1 งานผลิต แต่ผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนงานในกลุ่มที่ 2 งานบริการ ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนโดยการสอนสาธิตประกอบการบรรยาย ในส่วนของการนิเทศส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้นิเทศ

กรมวิชาการ (2536:16) ได้ประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาปีงบประมาณ 2534-2535 โดยประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าประชุมสัมมนาที่กรมวิชาการจัดขึ้นจำนวน 91 คน พบว่า ในเรื่องการจัดทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น โรงเรียนได้ดำเนินการในลักษณะต่างๆ กันเช่น กลุ่มโรงเรียนเป็นผู้จัดทำแผนการสอนและจุดประสงค์รายวิชาร่วมกันและครูผู้สอนใช้แผนการสอนเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอน แต่บางจังหวัดกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้จัดทำแผนการสอน เพื่อให้โรงเรียนที่อยู่ในกลุ่มใช้ร่วมกัน ในบางจังหวัดไม่ได้จัดทำแผนการสอนในเรื่องปรับปรุงเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีโรงเรียนจำนวนน้อยที่ดำเนินการ ส่วนการจัดทำรายวิชาใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ก็มีโรงเรียนจำนวนน้อยที่ดำเนินการเช่นเดียวกัน ยังพบว่าสาเหตุที่ทำให้โรงเรียนไม่ได้ดำเนินการเนื่องจากครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ไม่เพียงพอและมีภารกิจมาก ศึกษานิเทศก์ที่อบรมไปแล้วไม่นำความรู้ที่ได้ไปขยายผลให้กว้างขวาง โรงเรียนขาดเอกสารคู่มือตลอดจนการดำเนินงานบางเรื่อง กรมต้นสังกัดไม่สนับสนุนเท่าที่ควร

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง (2537:39) ได้ประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมและด้านการจัดการเรียนการสอนมีระดับค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน (2.39 และ 2.16) ส่วนการบริหารหลักสูตร ค่าระดับเฉลี่ยต่ำสุด (1.88)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537:30) ได้ประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในปีงบประมาณ 2536-2537 จำนวน 13 โรงเรียน ในด้านการจัดการสอนวิชาชีพพบว่า โรงเรียนได้เปิดสอนทั้งหมวดคหกรรม เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ศิลปกรรม และหัตถกรรม รายวิชาที่เปิดได้แก่ วิชา

ช่างขนมไทย ช่างดอกไม้ประดิษฐ์ การผลิตเครื่องดื่ม ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ช่างขนมอบ ช่างประดิษฐ์ของชำร่วย ช่างไม้ ช่างยนต์เล็ก การเลี้ยงไก่ไข่ ฯลฯ มี 2 โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนโดยนำวิชาชีพในท้องถิ่นมาเปิดสอนด้วย และพบว่าปัญหาและอุปสรรคในด้านการเรียนการสอนคือเด็กมีเวลาในการฝึกปฏิบัติน้อย ทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายวิชาที่เรียน ตัวครูต้องรับภาระสอนหลายวิชา จึงมีเวลาเตรียมการสอนน้อย และยังขาดประสบการณ์ที่สอนในระดับมัธยม

กัลยา โนริวงศ์ (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการสอนของครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ สมรส วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบันแตกต่างกันมีปัญหาในการสอนโดยรวมและรายกลุ่มวิชา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2540:126) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้บริหาร และกรรมการโรงเรียน ต่อการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพตามความต้องการของชุมชนตามแผนปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร ปีการศึกษา 2539 ผลการวิจัยพบว่าครูผู้สอน ผู้บริหาร และคณะกรรมการโรงเรียนที่มีตำแหน่งต่างกันและปฏิบัติงานในโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพ ตามความต้องการของชุมชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรวมและรายด้าน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี (2538:44) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบผลสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่าการจัดรูปแบบการศึกษาจัดตามความพร้อมของโรงเรียนและความต้องการของนักเรียนชุมชน นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนต่อสายอาชีพมากที่สุด

ณัฐ จุลสุวรรณ (2537:172) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ ในเรือนจำกลางคลองเปรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น รวม 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาและหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการนำไปใช้ ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาหลักสูตรไม่ทันสมัย ล้าเกินไป เวลาฝึกปฏิบัติมีน้อย และอุปกรณ์ เครื่องมือเก่าไม่ทันสมัย

ทวี ทวีชนม์ (2539:127) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาชีพเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในเรือนจำ และทัณฑสถาน ผลวิจัยพบว่าครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ หมวดวิชาที่สอน และสถานที่ตั้งทัณฑสถานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จันทง ไชยวงศ์ (2537) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำพูน ผลวิจัยพบว่าความพร้อมของโรงเรียนในการ

จัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรม กระบวนการจัดการ
เรียนการสอนเพิ่มเติม และมีการจัดอบรมสัมมนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2523) ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ(Survey Research) โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 49 โรงเรียน รวม 184 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 49 โรงเรียนแยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 49 คน และครูผู้สอนวิชาอาชีพปีการศึกษา 2545 จำนวน 135 คน รวมทั้งสิ้น 184 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี รวม 4 ด้าน แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายปิด มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จำแนกออกเป็น 4 ด้านคือ

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
2. ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) มีข้อคำถามให้ตอบเป็นระดับความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้น้ำหนักคะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้น้ำหนักคะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ทั้ง 4 ด้านคือ

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
2. ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาเอกสาร ศึกษาแนวคิด ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาและเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดย กำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่ต้องการ รวม 4 ด้าน ได้แก่

- 3.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร
- 3.2 ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ
- 3.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ ตรวจสอบความ ถูกต้องและให้คำแนะนำเพิ่มเติม และนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนเพื่อตรวจสอบความเที่ยง ตรง เชิงเนื้อหาและภาษา(Content Validity) ได้แก่

5.1 นายทองใบ แท่นมณี ศึกษาพิเศษ 9 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพชรบุรี

5.2 นายสกล กาฬสุวรรณ ข้าราชการบำนาญ อดีตศึกษานิเทศก์ 9 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง

5.3 ผศ.นรินทร์ ศรีวรรณ อาจารย์ประจำวิชาการบริหารธุรกิจ คณะการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

6. นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรง เชิงพินิจ จากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้ว คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนี ความสอดคล้องเท่ากับหรือ มากกว่า 0.5 ขึ้นไป จำนวน 53 ข้อ คือความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ จำนวน 14 ข้อ ความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาอาชีพจำนวน 10 ข้อ ความคิดเห็นด้านการจัด การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพจำนวน 16 ข้อ และความคิดเห็นด้านการวัดผลและ ประเมินผล จำนวน 13 ข้อ

7. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในโรง เรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี 10 โรงเรียน จำนวน 30 คน.

8. นำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้ (Try Out) มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบ สอบถามทั้งฉบับโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) ของครอนบัค(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95

9. ได้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นเครื่องมือนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วางแผนการจัดเก็บ โดยพิจารณาข้อมูล จำนวนผู้บริหารโรงเรียน และ ครูผู้สอนวิชา อาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545

2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอผู้อำนวยการ การการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 10 มิถุนายน 2545 ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2545 โดยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี หัวหน้า การประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์อำเภอ ช่วยแจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถาม กลับคืนทั้งสิ้น 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระได้แก่

1. ตำแหน่ง
2. เพศ
3. ระดับเงินเดือน
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
5. คุณวุฒิทางการศึกษา

3. ตรวจสอบให้คะแนนของแบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ (ชูศรี วงศ์รัตน์.2541: 75)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง เห็นด้วย น้อยที่สุด

4. นำคะแนนจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ วิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละ

6. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน และคุณวุฒิทางการศึกษาโดยใช้สถิติค่า ที (t – test)

8. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้สถิติค่า เอฟ (F – test)

9. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบ ความแตกต่าง ของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของนิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls)

10. นำข้อคิดเห็นจากข้อคำถามปลายเปิดที่กลุ่มตัวอย่างตอบในแบบสอบถามจำนวน 64 คน (ร้อยละ 37.89) ของแบบสอบถาม ที่ให้แนวความคิดคล้ายคลึงกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ล้วน ลายยศ และอังคณา สายยศ.2538:73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

$\bar{X}$ = แทนค่าเฉลี่ย

$\sum X$ = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = แทนจำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.3 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (ล้วน ลายยศ และอังคณา สายยศ.2538: 79)

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

SD = แทนค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

N = แทนจำนวนคนทั้งหมด

$\sum X$ = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ = แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X^2)$ = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญเพื่อความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์(Face Validity) โดยใช้สูตร(ลำอองศ์ งามวิชา.2541:62)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามและพฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามแบบประมาณค่าโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha-Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2538:200)

จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s^2 j}{s^2 t} \right]$$

a = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n = จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s^2 j$ = ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

$s^2 t$ = ความแปรปรวนของคะแนนแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้การทดสอบค่า t – test (Independent) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์.2541:180)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

t = ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution

$\bar{X}_1 \bar{X}_2$ = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

$n_1 n_2$ = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way Analysis of Variance) ใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2538:113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F = แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution

MS_b = แทนความแปรปรวน(Mean Square) ระหว่างกลุ่ม

MS_w = แทนความแปรปรวน(Mean Square) ภายในกลุ่ม

3.3. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman - keuls) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:134)

$$W = q (a : r, df) \sqrt{\frac{MS_E}{n}}$$

เมื่อ W แทน ค่าวิกฤต

q แทน ค่าที่เป็ดได้จากตาราง Studentized range statistic

MS_E แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของความแปรปรวนที่ได้มาจากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ ต่างๆ ในการแปลความหมาย ดังนี้

$\bar{X}$	แทนค่าเฉลี่ย (Mean)
$S.D.$	แทนค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทนค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจง t (t -distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจง F (F -distribution)
df	แทนระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวน (Degree of freedom)
SS	แทนผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทนค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
$*$	แทนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
$**$	แทนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวม รายด้าน และรายข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารวม 4 ด้าน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 4 สรุปสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จากแบบสอบถามปลายเปิด รวม 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา

ข้อมูล	จำนวนคน	ร้อยละ
1.ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	49	26.60
1.2 ครูผู้สอน	135	73.40
รวม	184	100.00
2.เพศ		
2.1 ชาย	94	51.10
2.2 หญิง	90	48.90
รวม	184	100.00
3.ระดับเงินเดือน		
3.1 ต่ำกว่า 15,000 บาท	46	25.00
3.2 15,000 บาทขึ้นไป	138	75.00
รวม	184	100.00
4.ประสบการณ์ในการทำงาน		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	10	5.40
4.2 5-15 ปี	21	11.40
4.3 มากกว่า 15 ปี	153	83.20
รวม	184	100.00
5.คุณวุฒิทางการศึกษา		
5.1 ปริญญาตรี	172	93.50
5.2 สูงกว่าปริญญาตรี	12	6.50
รวม	184	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 184 คน เป็นผู้บริหารจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 และเป็นครูผู้สอนจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิง คือจำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 และเป็นเพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 จำแนกตามระดับเงินเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับเงินเดือนตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนระดับเงินเดือนต่ำกว่า 15,000 บาทจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 83.20 รองลงมา เป็นผู้ที่มึประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5-15 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40 และมีประสบการณ์จากการทำงานต่ำกว่า 5 ปีจำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 5.40 ตามลำดับ จำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับ ปริญญาตรีจำนวน 172 คนคิดเป็นร้อยละ 93.50 ส่วนผู้ที่มีคุณวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพและด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 2-6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ	3.43	0.41	ปานกลาง
2. ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	3.31	0.50	ปานกลาง
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	3.33	0.48	ปานกลาง
4. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.35	0.43	ปานกลาง
รวม	3.36	0.43	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็น ต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปาน กลาง ($\bar{X}$ = 3.31-3.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าสูงสุด คือ ด้านจุดประสงค์ของ หลักสูตร($\bar{X}$ =3.43) รองลงมา คือด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}$ =3.35) ด้านการจัดการเรียน การสอน ($\bar{X}$ =3.33) และด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X}$ =3.31) มีค่าน้อยที่สุด

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ ศึกษาด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	มีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชา อาชีพเป็นอย่างดี	3.52	0.61	มาก
2.	กิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์มีความ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.52	0.66	ปานกลาง
3.	จุดประสงค์ในรายวิชาอาชีพ มีความทันสมัย และ เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.45	0.64	ปานกลาง
4.	จุดประสงค์รายวิชาอาชีพมีการจัดลำดับความ ยากง่ายของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา	3.47	0.59	ปานกลาง
5.	จุดประสงค์รายวิชาอาชีพเอื้อต่อการทำสื่อและ นวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน	3.40	0.61	ปานกลาง
6.	เนื้อหาในรายวิชาอาชีพ มีความสอดคล้องกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร	3.66	0.57	มาก
7.	จุดประสงค์ในรายวิชาอาชีพส่งเสริมให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาได้	3.47	0.63	ปานกลาง
8.	มีการศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพก่อน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.64	0.65	มาก
9.	จุดประสงค์ของการศึกษาวิชาอาชีพตามหลักสูตรครู ผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนสอนเพื่อให้ นักเรียนนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตได้	3.73	0.64	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10.	มีการจัดประชุมชี้แจงครูผู้สอนวิชาอาชีพเพื่อวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตรและทำจุดประสงค์รายวิชา ร่วมกัน	3.07	0.87	ปานกลาง
11.	ผลของการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ทำให้นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจในหลัก ของวิชาชีพ และมีทักษะในอาชีพเพียงพอกับการ ประกอบอาชีพ	3.30	0.67	ปานกลาง
12.	โรงเรียนสามารถดำเนินงานด้านการสอนวิชาอาชีพ ด้านการจัดการ การตลาด และหาแหล่งเรียนรู้ร่วม มือในการประกอบธุรกิจตามจุดประสงค์หลักของ หลักสูตรได้	2.94	0.82	ปานกลาง
13.	โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนสอนให้นักเรียน มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ตามจุดประสงค์ของหลัก สูตรได้	3.50	0.67	ปานกลาง
14.	โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นัก เรียนมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพตามจุดประสงค์ ของหลักสูตรได้	3.48	0.64	ปานกลาง
	รวม	3.43	0.41	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 ข้อ ($\bar{X}=2.94-3.50$) ยกเว้น ข้อ.1 ข้อ 6 ข้อ. 8 และ ข้อ 9 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.52-3.73$) ส่วนข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุดคือ จุดประสงค์ของการศึกษาวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรครูผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตได้ ($\bar{X}=3.73$) รองลงมาคือ เนื้อหาในรายวิชาอาชีพมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X}=3.66$) และมีการศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาชีพก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.64$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอน มีความเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.45	0.68	ปานกลาง
2.	เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอน มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน	3.58	0.59	มาก
3.	รายวิชาอาชีพ ด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง ที่หลักสูตรกำหนด มีความเหมาะสมกับสภาพ สังคมและท้องถิ่น	3.41	0.70	ปานกลาง
4.	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษารายละเอียดของเนื้อหาวิชาอาชีพ ตามโครงสร้างเพื่อคัดเลือกและจัดรายวิชาสอน	2.87	0.78	ปานกลาง
5.	โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการนิเทศและติดตามผลการเลือกรายวิชาอาชีพที่จัดสอน	2.97	0.79	ปานกลาง
6.	โรงเรียนมีการปรับเนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างในบางรายวิชา เช่นงานเกษตร และงานช่าง ได้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น	3.39	0.77	ปานกลาง
7	รายวิชาอาชีพกลุ่มงานอาชีพอิสระ ระหว่างเรียน ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านวิชาชีพและสามารถเรียนต่อในระดับสูงได้	3.41	0.73	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ.	ความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
8	ในกลุ่มงานผลิตรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่างมีการกำหนดเนื้อหา จากการวิเคราะห์ ประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชา	3.24	0.65	ปานกลาง
9	นักเรียนได้รับความรู้และทักษะตามสาระของรายวิชา พร้อมนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้	3.47	0.70	ปานกลาง
10	การจัดลำดับเนื้อหาวิชาในกลุ่มงานบริการที่โรงเรียน จัดสอน มีความเหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียน	3.47	0.70	ปานกลาง
	รวม	3.31	0.50	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปาน กลาง($\bar{X}$ =2.87-3.47) ยกเว้นข้อ.2 มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ =3.58) ข้อที่มีความคิดเห็น สูงสุดคือ เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอนมีความเหมาะ สมกับระดับความรู้ของผู้เรียน($\bar{X}$ =3.58) รองลงมาคือ นักเรียนได้รับความรู้และทักษะตามสาระ ของรายวิชา พร้อมนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ($\bar{X}$ =3.47) และเนื้อหาวิชาอาชีพตามโครง สร้างวิชาเลือกเสรีกลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอนมีความเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลัก สูตร($\bar{X}$ =3.45) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพ โดยรวมและรายข้อ

ข้อ.	ความคิดเห็นด้าน การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆ มาสอนในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์และงานช่าง	3.27	0.67	ปานกลาง
2.	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมช่วยในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชากลุ่มงานบริการ	3.23	0.74	ปานกลาง
3.	เพิ่มพูนความรู้โดยการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาบรรยายในรายวิชาอาชีพเฉพาะด้าน	2.90	0.88	ปานกลาง
4.	มีการนำจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	3.25	0.75	ปานกลาง
5.	การถ่ายทอดความรู้ทำเป็นขั้นตอนง่ายต่อการเรียนรู้	3.58	0.63	มาก
6.	โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อมและเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.87	0.82	ปานกลาง
7.	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความถนัดในการถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง	3.23	0.82	ปานกลาง
8.	มีการศึกษาดูงานในสถานประกอบการด้านวิชาอาชีพที่มีในท้องถิ่น	2.81	0.91	ปานกลาง
9.	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านวิชาอาชีพมีการพัฒนาปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคม	3.12	0.62	ปานกลาง
10.	ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาก่อนสอนทุกครั้ง	3.52	0.79	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ.	ความคิดเห็นด้าน การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
11	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถยืดหยุ่น โดยปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่นกลุ่มงานผลิตมีรายวิชาปลูกพืชผักสวนครัวและปลูกพืชทั่วไปให้นักเรียนได้ปฏิบัติได้	3.47	0.75	ปานกลาง
12	มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพที่เน้นการปฏิบัติและสอนตามความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้	3.60	0.73	มาก
13.	สร้างคุณนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน	3.68	0.67	มาก
14.	กำหนดให้ผู้เรียนมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน	3.66	0.65	มาก
15.	ส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้กระบวนการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม	3.59	0.69	มาก
16.	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสร้งงาน โดยให้นักเรียนได้เลือกทำโครงการวิชาอาชีพตามความสนใจ	3.44	0.48	ปานกลาง
	รวม	3.33	0.48	ปานกลาง

จากตาราง 5 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 10 ข้อ ($\bar{X} = 2.81-3.47$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากจำนวน 6 ข้อ ($\bar{X}=3.52-3.68$)ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด 3 ข้อแรกได้แก่ สร้างคุณนิสัยที่ดี ในการประกอบอาชีพโดยการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน($\bar{X}=3.68$) รองลงมาคือ กำหนดให้ผู้เรียนมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน($\bar{X}=3.66$) และมีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพที่เน้นการปฏิบัติและสอนตามความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.60$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมและรายข้อ

ข้อ.	ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1.	ผู้เรียนและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	3.26	0.71	ปานกลาง
2.	มีการประเมินผลความพร้อมของผู้เรียนทุกครั้งก่อนทำการสอน	3.26	0.71	ปานกลาง
3.	การประเมินผลยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรีทุกกลุ่มงานที่สอนเป็นเกณฑ์	3.42	0.64	ปานกลาง
4.	ใช้การวัดและประเมินผลหลายวิธีในรายวิชาที่โรงเรียนจัดสอน	3.42	0.64	ปานกลาง
5.	ในการประเมินผลโรงเรียนสามารถประเมินได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.46	0.63	ปานกลาง
6.	โรงเรียนนำผลประเมินด้านพุทธิพิสัยด้านการปฏิบัติและด้านจิตพิสัยมาใช้ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.51	0.64	มาก
7.	โรงเรียนประเมินการปฏิบัติงานในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง โดยเน้นกระบวนการทำงาน การจัดการและผลผลิตเป็นเกณฑ์ตัดสิน	3.42	0.67	ปานกลาง
8.	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนาการเรียนการสอน	3.43	0.76	ปานกลาง
9.	สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.59	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ.	ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลวิชาอาชีพ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
10.	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน สะท้อนคุณภาพของผลงาน	3.52	0.72	มาก
11.	มีการประเมินจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	3.32	0.71	ปานกลาง
12.	โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการจากครูผู้สอน และบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถ เฉพาะด้านเป็นคณะกรรมการประเมินผลใน รายวิชาด้านธุรกิจ	2.76	0.88	ปานกลาง
13.	โรงเรียนมีการประเมินผลงานของนักเรียนที่นำ สู่ตลาดมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียน การสอนโดยไม่นำไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินผลการ เรียนของนักเรียน	2.95	0.88	ปานกลาง
	รวม	3.35	0.53	ปานกลาง

จากตาราง 6 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล โดย รวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่ ผู้บริหาร และ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 9 ข้อ ($\bar{X}=2.75-3.46$) ยกเว้น ข้อ.3 ข้อ. 6 ข้อ.9 และข้อ.10 มีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก($\bar{X} = 3.51-3.60$) ข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุดได้แก่ สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้ เรียนอย่างต่อเนื่อง($\bar{X}=3.60$) รองลงมาคือ การประเมินผลยึดจุดประสงค์ ของหลักสูตรและราย วิชาตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรีทุกกลุ่มงานที่สอนเป็นเกณฑ์($\bar{X}=3.54$) และมีการกำหนดเกณฑ์ การประเมินผลที่ชัดเจน สะท้อนคุณภาพของผลงาน($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษารวม 4 ด้าน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา ดังแสดงในตาราง 7-17

ตาราง 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวม และรายด้าน

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านจุดประสงค์หลักสูตรวิชาอาชีพ	3.51	0.40	3.41	0.42	1.49
2.	ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	3.33	0.43	3.31	0.53	0.25
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	3.36	0.42	3.31	0.50	0.66
4.	ด้านการวัดผลประเมินผล	3.29	0.57	3.37	0.51	0.94
	รวม.	3.37	0.40	3.35	0.44	0.33

จากตาราง 7 พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านจุดประสงค์หลักสูตรวิชาอาชีพ	3.44	0.41	3.43	0.42	0.22
2.	ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	3.34	0.55	3.28	0.44	0.75
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	3.32	0.51	3.34	0.45	0.27
4.	ด้านการวัดผลประเมินผล	3.33	0.60	3.37	0.44	0.57
	รวม.	3.36	0.47	3.36	0.39	0.02

จากตาราง 8 พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามระดับเงินเดือน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	ต่ำกว่า 15,000 บาท		15,000 บาท.ขึ้นไป		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านจุดประสงค์หลักสูตรวิชาอาชีพ	3.40	0.40	3.45	0.42	0.59
2.	ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	3.35	0.54	3.30	0.49	0.51
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	3.33	0.54	3.32	0.47	0.14
4.	ด้านการวัดผลประเมินผล	3.34	0.56	3.36	0.52	0.22
	รวม.	3.35	0.47	3.36	0.42	0.02

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	ประสบการณ์ในการทำงาน					
		ต่ำกว่า 5 ปี		5-15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1.	ด้านจุดประสงค์หลักสูตรวิชาอาชีพ	2.89	0.50	3.52	0.35	3.46	0.39
2.	ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	2.96	0.49	3.3 7	0.40	3.33	0.51
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	2.86	0.42	3.46	0.47	3.34	0.47
4.	ด้านการวัดผลประเมินผล	2.88	0.52	3.49	0.53	3.36	0.51
รวม.		2.90	0.46	3.46	0.38	3.37	0.42

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =2.90-3.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 15 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5-15 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านจุดประสงค์ ของหลักสูตรวิชาอาชีพ อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS.	MS	F.
1.	ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	3.18	1.59	10.16 **
		ภายในกลุ่ม	181	28.30	1.56	
		รวม	183	31.47		
2.	ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.35	0.68	2.73 *
		ภายในกลุ่ม	181	44.88	0.25	
		รวม	183	46.23		
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.60	1.30	5.89 **
		ภายในกลุ่ม	181	39.93	0.22	
		รวม	183	42.53		
4.	ด้านการวัดผลประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.58	1.29	4.86 **
		ภายในกลุ่ม	181	48.13	0.27	
		รวม	183	50.72		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.36	1.18	6.70 **
		ภายในกลุ่ม	181	31.83	0.18	
		รวม	183	34.18		

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	มากกว่า 15 ปี	5-15 ปี
	$\bar{X}$	2.89	3.46	3.52
ต่ำกว่า 5 ปี	2.89	-	0.57**	0.63 **
มากกว่า 15 ปี	3.46	-	-	0.06
5-15 ปี	3.52	-	-	-

จากตาราง 12 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ แตกต่างจากผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน น้อยกว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี

ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน คู่อื่นๆ มีความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การทดสอบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์
การทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	มากกว่า 15 ปี	5-15 ปี
	$\bar{X}$	2.96	3.33	3.37
ต่ำกว่า 5 ปี	2.96	-	0.37 *	0.41
มากกว่า 15 ปี	3.33	-	-	0.04
5-15 ปี	3.37	-	-	-

จากตาราง13 พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ แตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ น้อยกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี

ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันคู่อื่นๆมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	มากกว่า 15 ปี	5-15 ปี
	$\bar{x}$	2.86	3.34	3.46
ต่ำกว่า 5 ปี	2.86	-	0.48 **	0.60 **
มากกว่า 15 ปี	3.34	-	-	0.12
5-15 ปี	3.46	-	-	-

จากตาราง 14 พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพน้อยกว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-15 ปี

ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันคู่อื่นๆ มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 การทดสอบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านการวัดผลและประเมินผลจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	มากกว่า 15 ปี	5-15 ปี
	$\bar{X}$	2.88	3.36	3.49
ต่ำกว่า 5 ปี	2.88	-	0.48**	0.61
มากกว่า 15 ปี	3.36	-	-	0.13
5-15 ปี	3.49	-	-	-

จากตาราง 15 พบว่า ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการวัดผลและประเมินผลน้อยกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี

ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันคู่อื่นๆ มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 การทดสอบ ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน		ต่ำกว่า 5 ปี	มากกว่า 15 ปี	5-15 ปี
	$\bar{X}$	2.90	3.37	3.46
ต่ำกว่า 5 ปี	2.90	-	0.47 **	0.56 **
มากกว่า 15 ปี	3.37	-	-	0.09
5-15 ปี	3.46	-	-	-

จากตาราง 16 พบว่าผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวม แตกต่างจากผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวมน้อยกว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5-15 ปี

ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันคู่อื่นๆมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำแนกตามคุณวุฒิทางการศึกษา โดยรวม และรายด้าน

ข้อ	ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านจุดประสงค์หลักสูตรวิชาอาชีพ	3.43	0.42	3.54	0.32	0.92
2.	ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ	3.33	0.50	3.13	0.46	1.28
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	3.34	0.48	3.11	0.50	1.58
4.	ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.37	0.51	3.09	0.69	1.79
	รวม.	3.37	0.44	3.22	0.35	1.13

จากตาราง 17 พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนนี้ 64 ฉบับ มีผลวิเคราะห์ดังปรากฏในตาราง 18-19 ดังนี้

ตาราง 18 จำนวนความถี่ของ ความคิดเห็นเพิ่มเติมในข้อปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่
1	ขาดงบประมาณสนับสนุนด้านเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ในการฝึก เอกสารคู่มือ สื่อการเรียน การสอนและวิทยากรท้องถิ่น	23
2	ขาดบุคลากรโดยเฉพาะสายผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางด้านวิชาอาชีพ	21
3	ขาดการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เน้น ความรู้ มากกว่าภาคปฏิบัติและขาด ความต่อเนื่อง	10
4	เนื้อหาวิชามีมาก กว้างเกินไปยากต่อการเรียนรู้ ซึ่งไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน	8
5	สื่ออุปกรณ์ที่มี ไม่เพียงพอไม่มีคุณภาพ และไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	6
6	จุดประสงค์ของหลักสูตร กว้างเกินไป และ บางรายวิชาไม่ตรงกับสภาพท้องถิ่น	6
7	ขาดความสนใจ และการให้ความสำคัญ ในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน วิชาอาชีพให้เป็นรูปธรรม	5
8	ผู้สอนขาดความชำนาญการในการวิเคราะห์ จุดประสงค์ของหลักสูตร	5

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหา	ความถี่
9	เนื้อหาหลักสูตรไม่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น แต่นักเรียนต้องการเรียน	5
10	บุคลากรไม่มีความรู้ ความสามารถในด้านเนื้อหาวิชาอาชีพเฉพาะทาง	4
11	เนื้อหาวิชาไม่เหมาะสมกับกิจกรรมเวลาเรียน	2
12	สื่ออุปกรณ์ การสอนและสถานที่ปฏิบัติกิจกรรม การประเมินภาคปฏิบัติ สถานที่ และอุปกรณ์ ไม่พร้อม	2
13	จุดประสงค์ของหลักสูตรมีรายละเอียดมากเกินไป ทำให้ยุ่งยากต่อการนำไปปฏิบัติ	2
14	บางวิชา ยังไม่มีรายจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์ของหลักสูตรขาดจุดเน้นในด้านเอกลักษณ์ไทย	1

จากตาราง 18 แสดงว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมในข้อปัญหาตามลำดับข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ ขาดงบประมาณสนับสนุน ด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ในการฝึก เอกสารคู่มือ สื่อการเรียนการสอนและวิทยากรท้องถิ่น รองลงมาคือขาดบุคลากรโดยเฉพาะสายผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านวิชาอาชีพ และขาดการวัดและประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงเน้นความรู้มากกว่าปฏิบัติ และขาดความต่อเนื่อง ตามลำดับ

ตาราง 19 จำนวนความถี่ของ ความคิดเห็นเพิ่มเติมในข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1	ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน	16
2	ควรได้จัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอนหรือเปิดศูนย์อบรมวิชาชีพระยะสั้นให้กับบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่อง	10
3	ควรจัดสรรหรือคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาอาชีพให้กับโรงเรียนขยายโอกาส	7
4	โรงเรียนควรจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และขอความร่วมมือจากวิทยากรท้องถิ่น ร่วมจัดการเรียนการสอนและทดลองใช้หลักสูตรก่อนสอนจริง	7
5	ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	6
6	สนับสนุนให้มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมิน	6
7	ควรเพิ่มคาบเวลาในการฝึกปฏิบัติงานวิชาอาชีพ โดยเน้นให้นักเรียนมีผลงานสู่ตลาด	5
8	ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนจัดทำจุดประสงค์หลักสูตรเฉพาะวิชาที่สอดคล้องกับท้องถิ่น	5
9	ควรจัดการวัดผลประเมินผลให้ครอบคลุมทุกด้าน	4
10	ควรจัดทำเกณฑ์มาตรฐานและแบบประเมินส่วนกลาง	4
11	ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการศึกษาสำรวจความต้องการ การเรียนวิชาอาชีพของนักเรียนและท้องถิ่น	4

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
12	ควรส่งเสริมให้จัดเนื้อหาการสอน ที่นักเรียน สามารถประกอบอาชีพจริงได้	4
13	ควรลดจุดประสงค์ของหลักสูตรในรายวิชา อาชีพให้แคบลง	3
14	ควรจัดเป็นรูปคณะกรรมการวิเคราะห์จุด ประสงค์ระหว่างกลุ่มโรงเรียนมัธยมและขยาย โอกาส	2

จากตาราง 19 แสดงว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมในข้อเสนอแนะตามลำดับข้อที่เสนอแนะมากที่สุด คือ ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน รองลงมาคือ การได้จัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอนหรือเปิดศูนย์อบรมวิชาชีพระยะสั้นให้กับบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่อง และควรจัดสรรหรือคัดเลือกครู ที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาอาชีพให้กับโรงเรียนขยายโอกาส พร้อมให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และขอความร่วมมือจากวิทยากรท้องถิ่นร่วมจัดการเรียนการสอนและทดสอบใช้หลักสูตรก่อนสอนจริง ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

- 1.เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี
- 2.เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ จำแนกตามสถานะภาพตามตำแหน่ง เพศ ระดับ เงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงานและคุณวุฒิทางการศึกษา
- 3.เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ครูผู้สอนรายวิชาอาชีพศึกษานิเทศก์ และผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพ ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียน

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

- 1.ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีสถานะภาพทางตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพใน 4 ด้านแตกต่างกัน
- 2.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มี เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ใน 4 ด้าน แตกต่างกัน
- 3.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ใน 4 ด้าน แตกต่างกัน
- 4.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพใน 4 ด้านแตกต่างกัน
- 5.ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพใน 4 ด้าน แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนวิชาอาชีวระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 49 โรงเรียน รวม 184 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมาย จากโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวน 49 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 49 คน และครูผู้สอนวิชาอาชีว ปีการศึกษา 2545 จำนวน 135 คน รวมทั้งสิ้น 184 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีว ซึ่งจำแนกออกเป็น ตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีว ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของผู้บริหาร และครูผู้สอน 4 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีว ด้านเนื้อหาวิชาอาชีว ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีว และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีข้อคำถามให้ตอบเป็นระดับความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้น้ำหนักคะแนน	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้น้ำหนักคะแนน	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้น้ำหนักคะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้น้ำหนักคะแนน	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอน แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีว ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านจุดประสงค์ ของหลักสูตรวิชาอาชีว ด้านเนื้อหาวิชาอาชีว ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีว และด้านการวัดผลและประเมินผล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.วางแผนการจัดเก็บโดยพิจารณาข้อมูล จำนวนผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนวิชาอาชีวระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2545

2.ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เสนอผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 10 มิถุนายน 2545 ถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2545 โดยขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และศึกษานิเทศก์อำเภอ ช่วยแจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนทั้งสิ้น 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1.เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามทุกฉบับ

2.จำแนกข้อมูลแบบสอบถามตามตัวแปรอิสระได้แก่

2.1 ตำแหน่ง

2.2 เพศ

2.3 ระดับเงินเดือน

2.4 ประสบการณ์ในการทำงาน

2.5 คุณวุฒิทางการศึกษา

3.จำแนกข้อมูลของแบบสอบถามตามตัวแปรทั้ง 4 ด้าน และตรวจให้คะแนนความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาแต่ละข้อของคำถาม ตามค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกที่กำหนดไว้ในแต่ละด้าน รวม 4 ด้านได้แก่

3.1 ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ

3.2 ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

4.นำข้อมูลที่ได้ไปสร้างโปรแกรม เพื่อวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC(Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer)

5.วิเคราะห์สถานภาพของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าร้อยละ

6.วิเคราะห์ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ (ชูศรี วงศ์รัตนะ.2541:75)

7.เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือนและคุณวุฒิทางการศึกษาโดยใช้สถิติค่า ที (t-test)

8.เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้สถิติค่า เอฟ (F-test)

9.เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman – Keuls)

10.นำข้อคิดเห็นจากข้อคำถามปลายเปิด ที่กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม จำนวน 64 คน ที่ให้แนวความคิดคล้ายคลึงกัน หาค่าความถี่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี สรุปได้ดังนี้.

1.สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ตำแหน่ง ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 184 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60 และเป็นครูผู้สอนจำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40

1.2 เพศ ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นเพศชายมีมากกว่าเพศหญิงคือ จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 51.10 และเป็นเพศหญิงจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90

1.3 ระดับเงินเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับเงินเดือนตั้งแต่ 15,000 บาทขึ้นไป จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนระดับเงินเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท.จำนวน 46 คนคิดเป็นร้อยละ 25

1.4 ประสบการณ์ในการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปีขึ้นไป จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 83.20 รองลงมาเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 11.40 และมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40 ตามลำดับ

1.5 คุณวุฒิทางการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 93.50 ส่วนผู้มีความรู้คุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.50

2.ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}= 3.36$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรสูงสุด ($\bar{X}= 3.43$) รองลงมาคือด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X}=3.35$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.33$) และด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ($\bar{X}=3.31$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 4 ด้านพบว่า

2.1 ความคิดเห็นด้าน จุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ จุดประสงค์ของการศึกษาวิชาอาชีพตามหลักสูตร ครูผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตได้ ($\bar{X}= 3.73$) รองลงมาคือ เนื้อหาในรายวิชาอาชีพ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร($\bar{X}=3.66$) และมีการศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาชีวก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน($\bar{X}=3.64$)

2.2 ความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอน มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน ($\bar{X}=3.58$) รองลงมาคือ นักเรียนได้รับความรู้และทักษะตามสาระของรายวิชาพร้อมนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ($\bar{X}=3.47$) และเนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอนมีความเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร($\bar{X}=3.45$)

2.3 ความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาอาชีพโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง($\bar{X}=3.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือสร้างคุณนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน($\bar{X}= 3.68$) รองลงมาคือกำหนดให้ผู้เรียนมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาทักษะในการทำงาน ($\bar{X}=3.66$)และมีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพที่เน้นการปฏิบัติและสอนตามความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้($\bar{X}=3.60$)

2.4 ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุดคือ สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง($\bar{X}= 3.60$) รองลงมาคือ การประเมินผลยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาตามโครงสร้าง วิชาเลือกเสรีทุกกลุ่มงาน ที่สอนเป็นเกณฑ์($\bar{X}=3.54$) และมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจนสะท้อนคุณภาพของผลงาน($\bar{X}=3.52$)

3.ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี รวม 4 ด้าน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงานและคุณวุฒิทางการศึกษา พบว่า

3.1 ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีสถานภาพทางตำแหน่งต่างกันคือ ตำแหน่งผู้บริหารและตำแหน่งครูผู้สอน สภาพความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน คือเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน คือระดับเงินเดือนต่ำกว่า 15,000 บาทและระดับเงินเดือน 15,000 บาทขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน คือ ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-15 ปี และมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ ด้านการจัดการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ และด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า

3.4.1 ความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของรายวิชาอาชีพ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพด้านจุดประสงค์ของรายวิชาอาชีพ แตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนน้อยกว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี

3.4.2 ความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ แตกต่างจากผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนวิชาอาชีพ น้อยกว่าผู้บริหารและ

4.ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จากแบบสอบถามปลายเปิดซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 64 คน โดยใช้วิธีนำเสนอในรูปความถี่ ดังนี้

4.1 ด้านปัญหา

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุดได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุนด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในการฝึก เอกสารคู่มือ สื่อการเรียนการสอนและวิทยากรท้องถิ่น รองลงมาคือขาดบุคลากร โดยเฉพาะสายผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางด้านวิชาอาชีพ และขาดการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เน้นความรู้มากกว่าภาคปฏิบัติและขาดความต่อเนื่อง

4.2 ด้านข้อเสนอแนะ

ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในด้านข้อเสนอแนะมากที่สุดได้แก่ ควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้เพียงพอกับความต้องการของโรงเรียน รองลงมาคือควรได้จัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอนหรือเปิดศูนย์อบรมวิชาชีพระยะสั้น ให้กับบุคลากรในสังกัดอย่างต่อเนื่อง และควรจัดสรรหรือคัดเลือกครูที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาอาชีพให้กับโรงเรียนขยายโอกาส กับให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และขอความร่วมมือจากวิทยากรท้องถิ่น ร่วมจัดการเรียนการสอนและทดลองใช้หลักสูตรก่อนสอนจริง

อภิปรายผล

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเฉลี่ยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน

ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่สิ่งที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็น ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพมากที่สุด คือ จุดประสงค์ของการศึกษาวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรครูผู้

สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตได้ และเนื้อหาในรายวิชาอาชีพ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร พร้อมทั้งยังมีการศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (2536: 3) ในการดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาโดยให้รับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ร้อยละ 100 ในปีการศึกษา 2540 ในส่วนของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยเน้นสายวิชาชีพ มากกว่าสายสามัญ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี (2538:44) เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบผลสำเร็จของจังหวัดปัตตานี โดยมีผลวิจัยว่าจัดตามความพร้อมของโรงเรียน และความต้องการของนักเรียน หรือชุมชน นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนต่อสายอาชีพมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนที่มีความพร้อมส่วนมาก พร้อมทั้งจะให้นักเรียน เรียนวิชาเลือกเสรีวิชาอาชีพมากและพยายามสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะให้โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเปิดสอนวิชาอาชีพมาก ประกอบกับการแนะแนวที่ดี ความมั่นใจของนักเรียนที่ดี จึงมีการศึกษาต่อสายอาชีพมาก และการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับวิชาที่เรียน นักเรียนมีการศึกษาต่อ และ ไม่ได้ศึกษาต่อไปประกอบอาชีพ ที่พบว่ามีรูปแบบการจัดแผนการเรียนที่จัดตามความต้องการของนักเรียนหรือชุมชน การประกอบอาชีพสอดคล้องกับวิชาที่เรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนเรียนวิชาอาชีพได้ตามที่สนใจรักงานอาชีพนั้นๆ เกิดการเรียนรู้ และเห็นลู่ทางในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้กรมวิชาการ (2537: 2) ได้กำหนดจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ดังนี้

- 1.เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักของวิชาอาชีพ พอที่จะนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิต
- 2.เพื่อให้มีความสามารถและทักษะในอาชีพเพียงพอ ที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามแกว้ย
- 3.เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ
- 4.เพื่อให้มีความสามารถในด้านการจัดการ การตลาดและการร่วมมือในการประกอบกิจการหรือธุรกิจ

จากความสำคัญของจุดประสงค์ตามหลักสูตรวิชาอาชีพ ดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นในการปฏิบัติในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง (2537:50) ที่ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ผลวิจัยพบว่าผู้บริหารโรง

เรียนและครูผู้สอนวิชาอาชีพ ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ โดยได้รับความรู้จากการศึกษา เอกสาร การคัดเลือกครูให้สอนวิชาอาชีพ ยึดความรู้ความสามารถของครูโดยผู้มีบทบาทในการคัดเลือกครูคือผู้บริหารโรงเรียน และการประชุมของครูภายในโรงเรียน การพัฒนาความรู้ให้ครูส่วนใหญ่ให้ศึกษาเอกสาร ในการศึกษาความต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพและแหล่งวิทยาการของท้องถิ่น

ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่สิ่งที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพมากที่สุดคือ เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอนมีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน นักเรียนได้รับความรู้และทักษะตามสาระของรายวิชาพร้อมนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และเนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรีกลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอนมีความเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอนได้ศึกษาแนวทางตามคู่มือการใช้รายวิชาอาชีพของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งกำหนดโครงสร้างวิชาเลือกเสรีไว้ 4 กลุ่มงาน คือกลุ่มงานผลิตมี 127 วิชา กลุ่มงานบริการมี 135 รายวิชา กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการมี 27 รายวิชา และกลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน เป็นแนวทางจัดการศึกษา ตามที่กรมวิชาการ (2537:35-39) ได้เสนอแนะแนวทางให้จัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ต้องจัดตามความถนัดความสนใจของผู้เรียนตลอดจนความต้องการของตลาด มีอาชีพหลากหลาย และไม่จำเป็นต้องจัดเป็นชั้นเรียน คือนักเรียนชั้นใดชั้นหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องเลือกเรียนรายวิชาอาชีพเหมือนกัน และจัดชั้นเรียนวิชาอาชีพซึ่งเป็นวิชามุ่งเน้นการปฏิบัติ ตามกลุ่มความสนใจ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในงาน โดยการจัดให้ไปสัมผัสอาชีพต่างๆ ในท้องถิ่นเรียนรู้ลักษณะอาชีพ ขั้นตอนการประกอบอาชีพ จะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของอาชีพ สามารถตัดสินใจเลือกเรียนหรือเลือกอาชีพได้ตรงความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญัฐ จุลสุวรรณ (2537:172) พบว่าเนื้อหาควรเน้นให้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่ จึงมีความคิดเห็นรายข้อนี้อยู่ในระดับสูง

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่รายข้อที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพมากที่สุดได้แก่สร้างคุณนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือกำหนดให้ผู้เรียนมีขั้นตอนในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานและมีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพ ที่เน้นการปฏิบัติและสอนตามความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ

ศึกษา นักเรียนจำเป็นต้องได้รับการฝึกปฏิบัติให้มีความสามารถและทักษะทางอาชีพอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพตามควรแก่วัย ต่อไปภายหน้า อันเป็นจุดประสงค์ของกลุ่มวิชาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533 มานิตา อุษชิน (2522:1-2) กล่าวว่า การสอนวิชาชีพนั้นผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอนที่ดี จะต้องทุ่มเทกำลังใจอุทิศเวลา ไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย มีความพร้อมทุกด้าน ต้องกระตือรือร้น คิดสร้างสรรค์ และริเริ่มตื่นตัวอยู่เสมอ จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามโปรแกรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญา จิตวิทยา และวิธีสอนวิชาชีพอย่างแท้จริง ซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาส ได้ยึดแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามที่กรมวิชาการ(2537:35-39) ได้เสนอแนะแนวการจัดการเรียนการสอนคือ การเรียนการสอนวิชาอาชีพต้องจัดตามศักยภาพของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพจึงไม่ควรให้นักเรียนทั้งชั้นทำเหมือนกัน ฉะนั้นครูในชั้นเรียนต้องทำหน้าที่สอนเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ให้ทุกคนมีโอกาสทดลอง หาทางแก้ปัญหาและมีประสบการณ์ในอาชีพ โดยการสอนวิชาอาชีพในทุกๆ รายวิชาต้องปลูกฝังคุณธรรมในการประกอบอาชีพโดยเฉพาะคุณธรรมที่เกี่ยวข้องคือ ความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความรับผิดชอบ ต่องานอาชีพ และคุณธรรมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และต้องจัดให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรงในการประกอบอาชีพ โดยให้ฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งจะทำให้นักเรียน ได้เรียนรู้ขั้นตอนการทำงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคการแก้ไขจากสภาพจริง แล้วนักเรียนยังได้เรียนรู้กระบวนการจัดการทางอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคม อีกด้วย จากการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนได้ยึดแนวทางจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่กรมวิชาการให้ไว้ จึงทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพตามรายชื่อดังกล่าวอยู่ในระดับสูง

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่รายข้อที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพมากที่สุดคือสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือการประเมินผลยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาตามโครงสร้างรายวิชาเลือกเสรี ทุกกลุ่มงานที่สอนเป็นเกณฑ์ และมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจน สะท้อนคุณภาพของผลงานทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวัดผลและประเมินผลของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จะเป็นไปในภาคปฏิบัติ โดยการมอบหมายให้ทำงาน ตรวจสอบผลงานด้วยการทดสอบ สังเกต สัมภาษณ์ แล้วนำมาประเมินผลการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (ฉบับปรับปรุง 2533) / ซึ่งกรมวิชาการ(2537:40-41) ได้เสนอแนวทางไว้คือ การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ควรประเมินให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านการปฏิบัติ โดยครูผู้สอนจะต้องวัดผลประเมินผลตามจุดประสงค์รายวิชา วัดพัฒนาการของผู้เรียน กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ในการวัดร่วมกับกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาส ซึ่งใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล เช่นการทดสอบการสังเกต

เหตุ การสัมภาษณ์ โดยครูผู้สอนจะพิจารณาจากความตั้งใจ และผลงานที่ออกมาแล้วนำมา ประเมินผล ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ณัฐ จุลสุวรรณ (2537:174) พบว่า การวัดผล ประเมินผล พิจารณาจากความสนใจในชั้นเรียน ผลงานที่ปฏิบัติงาน และกระบวนการแก้ไข ปัญหา และสอดคล้องกับงานวิจัย ของกรมวิชาการ (กองวิจัยทางการศึกษา. 2523) พบว่าครูผู้ สอนส่วนใหญ่ วัดผลงานของนักเรียนด้วยการให้คะแนนตามขั้นตอนการปฏิบัติงานมากที่สุด และให้คะแนนผลงานขั้นสุดท้ายวิธีประเมินคือ การสังเกตการปฏิบัติงาน ดูผลงาน และตรวจสอบ ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนจึงมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา อาชีพในรายชื่อดังกล่าวค่อนข้างสูง

2.ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวม และรายด้าน จำแนกสถานภาพ ตามตำแหน่ง เพศ ระดับเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน และคุณวุฒิทางการศึกษา ดังนี้

2.1 ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีสถานภาพทางตำแหน่งแตกต่างกัน คือตำแหน่งผู้ บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของ หลักสูตรด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้ง ไว้ อาจเนื่องมาจากการงานจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ เป็นงานทางวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิบัติงานของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องทุ่มเทกำลังใจ อุทิศเวลาไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย มีความพร้อมทุกด้านในการจัดการสอนวิชาอาชีพ ตาม คำกล่าวของ มานิดา อุษชิน (2522 : 1-2) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัดพัทลุง (2537 : 50) ที่กล่าวว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพโดยได้รับความรู้จากการศึกษา เอกสารประกอบหลักสูตรซึ่งผู้บริหารและครูผู้สอนได้ใช้แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากคู่มือการใช้รายวิชาอาชีพของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในสังกัด จึงทำให้เกิดข้อค้นพบคือผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพทางตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็น ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2539 : 126) ได้ศึกษาความคิดเห็น ของครูผู้ สอน ผู้บริหาร และกรรมการโรงเรียน ซึ่งมีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลัก สูตรวิชาชีพ ตามความต้องการของชุมชน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้งโดยรวม และรายด้าน

2.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกัน คือเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในลักษณะงานที่คล้ายคลึงกัน เพราะเป็นงานด้านวิชาการ สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนการสอนก็มีลักษณะเหมือนกัน ตลอดถึงหลักสูตรที่ใช้สอนก็หลักสูตรเดียวกัน ซึ่งลักษณะของการรับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส ก็คล้ายคลึงกัน คือเป็นนักเรียนที่ด้อยโอกาสผู้ปกครองมีฐานะยากจนเป็นส่วนใหญ่ โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ได้รวมตัวกัน เป็นชมรมกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสเพื่อช่วยเหลือ งานวิชาการมีการประชุม แลกเปลี่ยนความรู้กันอยู่เสมอ ดังนั้นจึงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาอาชีพไม่ต่างกัน จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้มีความคิดเห็น ที่ไม่แตกต่างกันแม้จะมีเพศแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัลยา โนรีวงศ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาในการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการสอนโดยรวมและรายกลุ่มวิชาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีระดับเงินเดือนต่างกัน คือ ต่ำกว่า 15,000 บาท และ 15,000 บาท ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารและครูผู้สอน เป็นข้าราชการมีกฎระเบียบปฏิบัติหน้าที่งานตามที่ได้รับมอบหมาย บังคับอยู่ และการรับข้าราชการครูจะได้รับการปลูกฝังถ่ายทอดอุดมการณ์จากสถาบันที่ผลิตครูเข้าสู่ระบบ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคมว่า ครูคือปูชนียบุคคล ครูคือเรือจ้าง จึงทำให้ข้าราชการครูมีเจตคติมีความสำนึกในหน้าที่ ดังที่ สุชา จันทรเฒ และสุรางค์ จันทรเฒ (2540 : 104) กล่าวว่าเป็นการยากที่จะแยกความคิดเห็นและเจตคติออกจากกันได้โดยเด็ดขาดและจากนโยบายของรัฐบาลที่ประกาศเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2529 ความว่า “จะจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังนี้ระดับก่อนประถมศึกษาจะขยายการศึกษาระดับอนุบาลจนบทระดับมัธยมศึกษาจะสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาให้มากขึ้น” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2536 : 3) ดังนั้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เกิดขึ้นภายใต้ นโยบายของรัฐบาล ผู้บริหารและครูผู้สอนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจึงต้องมีภาระหน้าที่รับผิดชอบในตํานานวิชาการในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งส่วนใหญ่ ผู้บริหารและครูผู้สอนจะมีความพร้อมในทุกด้าน โรงเรียนจึง

ได้รับการคัดเลือกร่วมโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ดังนั้น การที่ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับเงินเดือนต่างกันจึงมีความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน คือประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-15 ปี และมากกว่า 15 ปี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรแตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ระหว่าง 5-15 ปี มีความคิดเห็นด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรไม่แตกต่างกัน ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ไม่แตกต่างกัน ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-15 ปี มีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกัน และโดยรวมทุกด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความคิดเห็นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ แตกต่างจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี กับผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาส ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่ ไม่ได้จบมาจากสายวิชาอาชีพ จึงจำเป็นต้องสนใจหาแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง ต้องศึกษาจากการเข้าประชุมสัมมนาการศึกษาดูงานซึ่งระยะเวลาที่ผู้บริหารและครูผู้สอนจะมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานค่อนข้างสูง ซึ่ง สุมิตร คุณานุกร (2523:23) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการไปตามเป้าหมายที่หลักสูตรต้องการ ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอน นอกจากจะศึกษาหลักสูตรแล้วยังต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงาน และนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเพื่อให้เกิดความสำเร็จ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2537:30) ได้ประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบปัญหาอุปสรรคในด้านการเรียนการสอน คือครูยังขาดประสบการณ์สอนในระดับมัธยม ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน จึงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวี ทวีชนม์ (2539:127) พบว่า ครูผู้สอนวิชาชีพระยะสั้น ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการสอนวิชาชีพระยะสั้นด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาต่างกัน คือวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรีและคุณวุฒิสสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านจุดประสงค์ของหลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้จบสาขาทางวิชาชีพโดยตรง โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และชมรมโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดจังหวัดเพชรบุรี จะมีการประชุมให้ความรู้ในหลายด้านเช่น นัดทำจุดประสงค์รายวิชาอาชีพ ทำแผนการสอน ทำข้อสอบรายวิชา ร่วมกัน ซึ่งครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่ จะสอนโดยยึดจุดประสงค์และแผนการสอนที่จะทำร่วมกันในรายวิชาอาชีพ จึงสอนเหมือนกัน ทำให้ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อจุดประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจำนงค์ ไชยวงศา (2537.) ที่พบว่า ความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมและมีการจัดอบรมสัมมนาครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาให้มีความรู้และความมั่นใจต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทั้งในการทำจุดประสงค์ร่วมกัน เทคนิคกระบวนการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเนื้อหาวิชาและวิธีการวัดผลและประเมินผลให้มีความสอดคล้องกัน จะทำให้การเรียนการสอนมีลักษณะเป็นไปในแนวปฏิบัติที่เหมือนกันและทำให้ครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอารียา ไชยานุวงศ์ และคณะ (2536 :45) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษาสายสามัญ และสายอาชีพ ในเรือนจำ และทัณฑสถาน พบว่าหัวหน้าฝ่ายการอบรมและฝึกวิชาชีพหัวหน้าสถานศึกษา และครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน การจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ และสายอาชีพในเรือนจำ และทัณฑสถาน รวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นการอภิปรายปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูผู้

สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพชรบุรี ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาเรียงลำดับมากไปหาน้อยจำนวน 3 อันดับแรก ได้แก่ ขาดงบประมาณสนับสนุน ด้านเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการฝึก เอกสารคู่มือ สื่อการเรียน การสอน และวิทยากรท้องถิ่น เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน สำหรับการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส ได้จำนวนน้อยแต่ภารกิจของโรงเรียนมีมากโดยเฉพาะการจัด การเรียนการสอนวิชาอาชีพจะเน้นภาคปฏิบัติ ดังนั้น กิจกรรมการฝึก ผลผลิตของงานจะมี ตลอด ในส่วนที่ให้นักเรียนจัดทำมาให้ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมี ฐานะยากจนจึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนจะต้องหาเงินมาสนับสนุน ส่วนวิทยากรท้องถิ่นมีความ จำเป็นมาก เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ วิชาเลือกเสรี การจัดการเรียนการ สอนต้องสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นซึ่งครูผู้สอนอาจไม่มีความรู้ในรายวิชาอาชีพ นั้นๆ จำเป็นต้องอาศัยวิทยากรท้องถิ่นเข้าช่วย การขาดบุคลากรโดยเฉพาะสายผู้สอนที่มีความ รู้ความสามารถเฉพาะด้านวิชาอาชีพ มีความจำเป็นมากขณะนี้ โรงเรียนขยายโอกาสมีครูผู้สอน วิชาอาชีพที่ทำการสอน แต่ไม่ได้จบสาขาหรือเอกทางด้านวิชาอาชีพเป็นส่วนใหญ่ จึงต้องอาศัย วิทยากรภายนอก และขาดการวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงเน้นความรู้มากกว่าภาค ปฏิบัติและขาดความต่อเนื่อง อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่มีความถนัดทางด้านวิชาอาชีพและ ผู้บริหารอาจจะไม่ให้ความสำคัญทางด้านสายอาชีพ จึงส่งผลให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาประเมินนัก เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพราะเป็นกั่วงวลในการสอนวิชาสามัญ หรือ อาจเป็นเพราะโรง เรียนขยายโอกาสมีสถานที่ในการฝึกปฏิบัติ และสื่อวัสดุฝึกไม่เอื้ออำนวย ในการที่จะวัดผล ประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียน การสอนวิชาอาชีพเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหวังตามนโยบายของการจัดโครงการขยายโอกาส ที่จัดการศึกษาเพื่อให้นักเรียนที่ด้อยโอกาสได้รับการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ สามารถประกอบอาชีพในการเลี้ยงดูตนเองและอยู่ร่วมในสังคมอย่างเป็นสุขตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ส่วนความคิดเห็น เพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ ควรได้รับการส่ง เสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพให้เพียงพอ กับ ความต้องการของโรงเรียนคือโรงเรียนควรได้รับงบประมาณมากกว่าเดิมและควรให้มีการสำรวจ ความต้องการของโรงเรียนขยายโอกาสเพื่อจะได้จัดสรรงบประมาณเป็นไปตามความต้องการ ควรได้จัดให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหาร หรือ เปิดศูนย์อบรมวิชาอาชีพระยะสั้นให้กับ บุคลากรที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในส่วนนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เพชรบุรี ควรให้ความสำคัญในด้านนี้โดยเร่งด่วน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ที่ ก้าวไกลโดยเฉพาะการแข่งขันทางการค้าแบบเสรี ดังนั้นผู้บริหารและครูผู้สอนควรรู้รอบ รู้ทัน และได้รับ การอบรมพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ทันกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และควร จัดสรรหรือคัดเลือกครูที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาอาชีพให้กับโรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษา รวมถึงให้โรงเรียนได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นและขอความร่วมมือจากวิทยากรท้องถิ่น ร่วมจัดการเรียนการสอนโดยให้มีการทดลองใช้หลักสูตรก่อนนำไปใช้สอนจริง ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดเพชรบุรี ควรเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมจากปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการค้นพบผู้วิจัยเชื่อว่าจะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล และบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรได้ในระดับหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีข้อเสนอเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร ครูอาจารย์ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้นำไปเป็นแนวทางพัฒนาปรับปรุง และการให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนขยายโอกาสเกิดประสิทธิภาพและส่งผลประโยชน์สู่นักเรียนโดยตรง ดังนี้

1. ควรได้มีการสนับสนุนงบประมาณในด้านวัสดุฝึก สื่ออุปกรณ์การสอนวิชาอาชีพ โรงฝึกปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

2. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรีควรประสานความร่วมมือกับองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาอาชีพ เช่น โรงเรียนอาชีววะ วิทยาลัยเทคนิค เพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาอาชีพให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบในสังกัด

3. โรงเรียนควรได้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยเน้นรายวิชาอาชีพตามสภาพท้องถิ่น และใช้แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นโดย ฝ่ายวิชาการของหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนส่งเสริม ทางด้านความรู้ วัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินงาน

4. ควรได้มีการอบรมสัมมนาครูผู้สอนวิชาอาชีพในด้านการใช้คู่มือการวัดผลและประเมินผล และการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง รวมถึงการรวมกลุ่ม การจัดทำจุดประสงค์รายวิชา อาชีพและการจัดทำแผนการสอน พร้อมร่วมจัดทำแบบวัดผลประเมินผลเพื่อศึกษามาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนในวิชาอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสในระดับเขตการศึกษาอื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้

2. ควรมีการเปรียบเทียบความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษากับโรงเรียนของกรมสามัญศึกษาเพื่อศึกษาถึงความต้องการและความพร้อมต่างๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ.(2537) คู่มือการใช้รายวิชาอาชีพของหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- . (2536). รายงานการประเมินผลโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2534-2535. กระทรวงศึกษาธิการ.อัสสาเนา
- . (2533).หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมอาชีวศึกษา.(2541).แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). ของกรมอาชีวศึกษา.กรุงเทพฯ: แผนกการพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- กองวิจัยทางการศึกษา .(2539).รายงานวิจัย เรื่อง การศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กัลยา โนริวงศ์.(2540). การศึกษาปัญหาในการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.ถ่ายสำเนา
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์.(2538).จิตวิทยาการบริการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จำนง ไชยวงศา.(2536). ความคิดเห็นของผู้บริหารการประถมศึกษาอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนที่มีต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดลำพูน .วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.ถ่ายสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2541).เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ:ศูนย์หนังสือจุฬามหาวิทยาลัย.
- ณัฐ จุลสุวรรณ. (2537). การศึกษาความคิดเห็นนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ ในเรือนจำกลางคลองเปรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น.ปรินญานินพนธ์ กศ. ม.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.ถ่ายสำเนา.
- ดำรง อัมทับ. (2536).สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาการงาน และอาชีพตามหลักสูตรมัธยม ศึกษาตอนต้นฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533.ปรินญานินพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ทวี ทวีชนม์.(2539).ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาอาชีพพระยะสั้นในเรือนจำและทัณฑสถาน. ปรินญานินพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ธีรพร อุวรรณโณ.(2529).จิตวิทยาสังคม.กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายสำเนา.

- บุญชม ศรีสะอาด.(2520). *การวัดผล และการประเมินผลทางการศึกษา*.มหาสารคาม: ภาควิชา
พื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์.(2521). *การวัดผลและการประเมินผลการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.อัสสัมชัญ.
- ไพโรจน์ ลำตระกูล.(2535).*การจัดวิชาอาชีพของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรม
สามัญศึกษา ในพื้นที่ที่มีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช.(2526) .*การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ.(2526).*ทัศนคติการวัดผลการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- มานิดา อุซชิน.(2522). *ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ*.เอกสารการประชุม
สัมมนา.กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- รุ่งทิวา จักรกร.(2527).*วิธีสอนทั่วไป*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี.(2538). *การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาในโรง
เรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสบผลสำเร็จของจังหวัดปัตตานี*.
ปัตตานี:สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี.เอกสารถ่ายสำเนา.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี.(2536). *รายงานการวิจัยการศึกษาสภาพและความ
ต้องการในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา*.
เอกสารถ่ายสำเนา.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง.(2537). *รายงานผลการประเมินการจัดการศึกษาตาม
หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา*. เอกสารถ่ายสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ .(2536).*แนวทางการปฏิบัติการจัดการเรียนการ
สอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท ที.พี.พรินท์ จำกัด.
- สงัด อุทรานันท์.(2536). *เทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตร
สยาม.
- สวัสดิ์ อุดมโกชน.(2532). *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดระบบการสอนการงานและอาชีพ*.
นนทบุรี:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม.(2540). *จิตวิทยาพัฒนาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช.

- สมบัติ แสงรุ่งเรือง.(2524). *สู่การสอนทั่วไป*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สมบัติ แสงสว่างสัจกุล.(2543). *รายงานวิจัยความพึงพอใจต่อการบริหารงาน และความคาดหวัง การพัฒนาวิทยาลัย ครู-อาจารย์ วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ. กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.*
- สุพิน บุญชูวงศ์.(2530). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ:ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์.วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- สุมิตร คุณานุกร.(2528). *หลักสูตรการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- สุมาลี ศรีพุทธรินทร์.(2540).*ความคิดเห็นของครูผู้สอน ผู้บริหารและกรรมการโรงเรียน ต่อการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพตามความต้องการของชุมชน ตามแผนปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร. ปรินญาการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการศึกษา:มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่ายสำเนา.*
- สุราษฎร์ พรหมจันทร์.(2531). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
- ลำอานค์ งามวิชา.(2541). *การวิจัยธุรกิจศึกษา*. กรุงเทพฯ:ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อภิชาติ ชัยบาล.(2525).*สภาพการจัดการเรียนการสอนการงานและอาชีพ*.เชียงใหม่: สำนักงานศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 8.
- อนันต์ ศรีโสภณ.(2520). *การวัดและประเมินผลการศึกษา* . กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตรงกับความเป็นจริง

1.ตำแหน่ง

☐ 1.ผู้บริหาร

☐ 2.ครูผู้สอน

2.เพศ

☐ 1.ชาย

☐ 2.หญิง

3.ระดับเงินเดือน

☐ 1.ต่ำกว่า 15,000 บาท

☐ 2.15,000 บาท ขึ้นไป

4.ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ 1.ต่ำกว่า 5 ปี

☐ 2.5-15 ปี.

☐ 3.มากกว่า 15 ปี.

5.คุณวุฒิทางการศึกษา

☐ 1.ปริญญาตรี

☐ 2.สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
วิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาใน 4 ด้านคือ ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ
ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ และด้านวัดผลประเมินผล
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในตารางให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ต่อการปฏิบัติการจัดก
ิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการ
ศึกษา ข้อคำถามในแบบสอบถามนี้แบ่งเป็นระดับความคิดเห็น 5 ระดับ มีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้.

น้อยที่สุด	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อยที่สุด
น้อย	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติน้อย
ปานกลาง	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติปานกลาง
มาก	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติมาก
มากที่สุด	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นในการปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	1.ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพเป็นอย่างดี _____					
2.	2. กิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน _____					
3.	3. จุดประสงค์ในรายวิชาอาชีพ มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน _____					
4.	4. จุดประสงค์รายวิชาอาชีพมีการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา _____					
5.	5. จุดประสงค์รายวิชาอาชีพเอื้อต่อการทำสื่อและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน _____					
6.	6. เนื้อหาในรายวิชาอาชีพ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร _____					
7.	7. จุดประสงค์ในรายวิชาอาชีพส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ _____					
8.	8. มีการศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน _____					
9.	9. จุดประสงค์ของการศึกษาวิชาอาชีพตามหลักสูตรครูผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตได้ _____					
10	10. มีการจัดประชุมชี้แจงครูผู้สอนวิชาอาชีพเพื่อวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร และทำจุดประสงค์รายวิชา ร่วมกัน _____					
11	11. ผลของการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ทำให้นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจในหลักของวิชาอาชีพ และมีทักษะในอาชีพเพียงพอกับการประกอบอาชีพ _____					
12	12. โรงเรียนสามารถดำเนินงานด้านการสอนวิชาอาชีพด้านการจัดการ การตลาด และหาแหล่งเรียนรู้ร่วมมือในการประกอบธุรกิจตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ _____					

ข้อ	ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13	โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ _____					
14	โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้ _____					
2.ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ						
15	เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอน มีความเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร _____					
16	เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอน มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน _____					
17	รายวิชาอาชีพ ด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง ที่หลักสูตรกำหนด มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและท้องถิ่น _____					
18	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษารายละเอียดของเนื้อหาวิชาอาชีพ ตามโครงสร้างเพื่อคัดเลือกและจัดรายวิชาสอน _____					
19	โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการนิเทศและติดตามผลการเลือกรายวิชาชีพที่จัดสอน _____					
20	โรงเรียนมีการปรับเนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างในบางรายวิชา เช่นงานเกษตร และงานช่าง ได้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น _____					
21	รายวิชาอาชีพกลุ่มงานอาชีพอิสระ ระหว่างเรียน ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านวิชาอาชีพ และสามารถเรียนต่อในระดับสูงได้ _____					
22	ในกลุ่มงานผลิต รายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง มีการกำหนดเนื้อหา จากท้าววิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชา _____					

ข้อ	ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	นักเรียนได้รับความรู้ และทักษะตามสาระของรายวิชา พร้อมนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ _____					
24	การจัดลำดับเนื้อหาวิชากลุ่มงานบริการที่โรงเรียน จัดสอน มีความเหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียน					
3.ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ						
25	มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆ มาสอนใน รายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง					
26	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชากลุ่มงานบริการ _____					
27	เพิ่มพูนความรู้โดยการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมา บรรยายในรายวิชาอาชีพเฉพาะด้าน _____					
28	มีการนำจิตวิทยาการเรียนรู้ มาใช้ในการเรียนการสอน วิชาอาชีพ _____					
29	การถ่ายทอดความรู้ทำเป็นขั้นตอน ง่ายต่อการเรียนรู้					
30	โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อม และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน _____					
31	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความถนัดในการ ถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยง สัตว์ และงานช่าง _____					
32	มีการศึกษาดูงานในสถานประกอบการด้านวิชาอาชีพ ที่มีในท้องถิ่น _____					
33	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านวิชาอาชีพมีการ พัฒนาปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อให้ สอดคล้องกับผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคม					
34	ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาก่อน สอนทุกครั้ง _____					
35	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถยืดหยุ่นโดย ปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่นกลุ่มงานผลิต มีรายวิชาปลูกพืชผักสวนครัว และปลูกพืชทั่วไป ให้นัก เรียนเลือกปฏิบัติได้ _____					

ข้อ	ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
36	มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพที่เน้นการปฏิบัติ และสอนตามความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วม จัดกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้					
37	สร้างคุณนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน					
38	กำหนดให้ผู้เรียนมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน					
39	ส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้กระบวนการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม					
40	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งานโดยให้นักเรียนได้เลือกทำโครงงานวิชาชีพตามความสนใจ					
4.ด้านการวัดผลประเมินผล						
41	ผู้เรียนและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน					
42	มีการประเมินผลความพร้อมของผู้เรียนทุกครั้งก่อนทำการสอน					
43	การประเมินผลยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี ทุกกลุ่มงานที่สอนเป็นเกณฑ์					
44	ใช้การวัดและประเมินผลหลายวิธีในรายวิชาที่โรงเรียนจัดสอน					
45	ในการประเมินผลโรงเรียนสามารถประเมินได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
46	โรงเรียนนำผลประเมินด้านพุทธิพิสัยด้านการปฏิบัติ และด้านจิตพิสัยมาใช้ตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
47	โรงเรียนประเมินการปฏิบัติงานในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง โดยเน้นกระบวนการทำงาน การจัดการและผลผลิตเป็นเกณฑ์ตัดสิน					

ข้อ	ความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
48	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนาการเรียนการสอน					
49	สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
50	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจนสะท้อนคุณภาพของผลงาน					
51	มีการประเมินจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน					
52	โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการจากครูผู้สอนและบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านเป็นคณะกรรมการประเมินผลในรายวิชาด้านธุรกิจ					
53	โรงเรียนมีการประเมินผลงานของนักเรียนที่น่าสู่ตลาดมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยไม่นำไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินผลการเรียนของนักเรียน					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้บริหารและครูผู้สอน
วิชาอาชีพ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่ามีปัญหาหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการจัดการ
เรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน
โดยการเขียนตอบข้อคำถามข้างล่างต่อไปนี้

1. ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ

1.1 ปัญหา.....

.....
.....

1.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....

2. ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

2.1 ปัญหา.....

.....
.....

2.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ

3.1 ปัญหา.....

.....
.....

3.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....

4. ด้านการวัดผลประเมินผลวิชาอาชีพ

4.1 ปัญหา.....

.....
.....

4.2 ข้อเสนอแนะ.....

.....
.....

:

ภาคผนวก ข.
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1012/ 3143

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะกรรมการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนริศ น้าทิพย์ นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวนรินารถ ศรีวรรณารด เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนริศ น้าทิพย์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ 3144

บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายณริศ น้าทิพย์ นิสิตรระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายทองใบ แท่นมณีศึกษานิเทศก์ 9 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายณริศ น้าทิพย์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

.....รับ
.....
.....
.....

ที่ ทม 1012/ ๒145

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายสกล กาฬสุวรรณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนริศ น้าทิพย์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายนริศ น้าทิพย์ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๒474

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ มีนาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายนริศ น้าทิพย์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 10 คน และครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 20 คน ในโรงเรียนวัดเขาวัง โรงเรียนวัดคอนตะลุง โรงเรียนวัดห้วยไผ่ โรงเรียนวัดพะเนินพลู โรงเรียนวัดพิกุลทอง โรงเรียนวัดบางพลี โรงเรียนวัดบ้านไร่ โรงเรียนวัดชามเหนือ โรงเรียนวัดแจ้งเจริญ และโรงเรียนวัดเกาะลอย (ชุมชนวัดฉนวน) โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมีนาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนริศ น้าทิพย์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และจะกรุณามิหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ที่ ทบ 1012/ 3255

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 พฤษภาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และรายชื่อโรงเรียนในสังกัด

เนื่องด้วย นายนริศ น้าทิพย์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 49 คน และครูผู้สอนสายวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 135 คน โรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จ้างเอกสารที่แนบ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายนริศ น้าทิพย์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และจะกรุณามีหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-564-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองเพชรบุรี

1. โรงเรียนวังตะโก (ช่องประชาพิทักษ์)
2. โรงเรียนหาดเจ้าสำราญ (พรหมานุกุล)
3. โรงเรียนวัดหนองหว้า (เสรีสาธิต)
4. โรงเรียนวัดนาพรหม (มนมหาวิริยาการ)
5. โรงเรียนบ้านดถนนมะขามช้าง
6. โรงเรียนวัดลาดโพธิ์ (รวมราษฎร์วิทยาคาร)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยะบอย

7. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 13 (บ้านพุ่มวง)
8. โรงเรียนบ้านหนองชุมพล
9. โรงเรียนวัดห้วยโรง (หนึ่งนฤมิตรพิทยาคาร)
10. โรงเรียนวัดกุฎี (ชุมประชารังสรรค์)
11. โรงเรียนวัดดอนทราย
12. โรงเรียนวัดหนองปรัง (บุญมานุสรณ์)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชะอำ

13. โรงเรียนวัดหนองศาลา
14. โรงเรียนบ้านดอนขุนห้วย
15. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองเขื่อนเพชร
16. โรงเรียนบ้านหุบกะพง
17. โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่ายาง

- 18.โรงเรียนบ้านโป่งเกตุ
- 19.โรงเรียนบ้านเข่าอ่างแก้ว
- 20.โรงเรียนบ้านหนองโรง
- 21.โรงเรียนเขื่อนเพชร(ชลประทานสงคราม)
- 22.โรงเรียนบ้านท่าโล้
- 23.โรงเรียนวัดพระพุทธรูปเขาสูงช้าง
- 24.โรงเรียนบ้านท่ายาง(ประชาสรรค์)
- 25.โรงเรียนบ้านหนองแหม
- 26.โรงเรียนบ้านแม่ประจันต์
- 27.โรงเรียนวัดวังไคร้
- 28.โรงเรียนวัดตาลง(ธรรมศรียาทร)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านลาด

- 29.โรงเรียนวัดหนองแก(กล่อมวิทยาการ)
- 30.โรงเรียนวัดโพธิ์ลอย(เรือนวงศ์ผดุง)
- 31.โรงเรียนวัดดอนกรอก(ล้วนประชาสรรค์)
- 32.โรงเรียนบ้านแหลมทอง
- 33.โรงเรียนบ้านช่อง (ประชากรบำรุง)
- 34.โรงเรียนวัดถ้ำรงค์(ผ่านผดุง)

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม

- 35.โรงเรียนวัดต้นสน (บุญมีโชติวิทยา)
- 36.โรงเรียนบ้านท่าแร่ (สหราษฎร์)
- 37.โรงเรียนวัดไทรทอง(สาครราษฎร์สงเคราะห์)
- 38.โรงเรียนวัดเกาะแก้ว
- 39.โรงเรียนวัดลัด(บางตะบูนวิทยาการ)
- 40.โรงเรียนวัดบางขุนไทร(ผดุงวิทยา)
- 41.โรงเรียนวัดนอกปากทะเล
- 42.โรงเรียนบ้านแก่งแก้ว

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองหญ้าปล้อง

43.โรงเรียนบ้านท่าตะคร้อมิตรภาพที่ 192

44.โรงเรียนบ้านยางน้ำกลัดใต้

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งกระจาน

45.โรงเรียนบ้านตะเคียนงาม

46.โรงเรียนบ้านแม่คะเมย

47.โรงเรียนบ้านหนองปิ่นแตก

48.โรงเรียน อ.ส.สิงค์

49.โรงเรียนบ้านห้วยกวางจริง

ภาคผนวก ค.
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
ค่า IC ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ข้อ	ข้อคำถาม -	ผู้เชี่ยวชาญ			
		อ.สกล	อ.ทองใบ	อ.นารีนารถ	ค่าเฉลี่ย
1.	1.ด้านจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพเป็นอย่างดี	+1	+1	0	0.66
2.	2. กิจกรรมการเรียนการสอนตามจุดประสงค์มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	0	+1	-1	0
3.	3. วิชาอาชีพที่กำหนดตามจุดประสงค์มีความเหมาะสม และทันสมัยกับสภาพสังคมปัจจุบัน	0	+1	-1	0
4.	4. จุดประสงค์รายวิชาอาชีพมีการจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในแต่ละรายวิชา	+1	+1	+1	1
5.	5. จุดประสงค์รายวิชาอาชีพเอื้อต่อการทำสื่อและนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน	+1	+1	0	0.66
6.	6. เนื้อหาในรายวิชาอาชีพมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร	0	+1	-1	0
7.	7. จุดประสงค์ในรายวิชาอาชีพส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้	+1	+1	0	0.66
8.	8. มีการศึกษาจุดประสงค์ของหลักสูตรวิชาอาชีพก่อน จัดทากิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
9.	9. จุดประสงค์ของการศึกษาวิชาอาชีพตามหลักสูตรครูผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนนำไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตได้	+1	+1	0	0.66
10.	10. มีการจัดประชุมชี้แจงครูผู้สอนวิชาอาชีพเพื่อวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร และทำจุดประสงค์รายวิชาร่วมกัน	+1	+1	+1	1
11.	11. ผลของการจัดกิจกรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ทำให้นักเรียนสามารถมีความรู้ความเข้าใจในหลักของวิชาอาชีพ และมีทักษะในอาชีพเพียงพอกับการประกอบอาชีพ	+1	+1	0	0.66
12.	12. โรงเรียนสามารถดำเนินงานด้านการสอนวิชาอาชีพด้านการจัดการการตลาด และหาแหล่งเรียนรู้ร่วมมือในการประกอบธุรกิจตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้	+1	+1	+1	1

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			
		อ.สกล	อ.ทองใบ	อ.นาถินารัต	ค่าเฉลี่ย
13.	โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้	+1	+1	+1	1
14.	โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรได้	+1	+1	0	0.66
1.	2.ด้านเนื้อหาวิชาอาชีพ เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอนมีความเหมาะสมกับเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	+1	+1	+1	1
2.	เนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี กลุ่มงานที่โรงเรียนจัดสอน มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1
3.	รายวิชาอาชีพ ด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง ที่หลักสูตรกำหนด มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมและท้องถิ่น	+1	+1	+1	1
4	โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษารายละเอียดของเนื้อหาวิชาอาชีพ ตามโครงสร้างเพื่อคัดเลือกและจัดรายวิชาสอน	+1	+1	+1	1
5	โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการนิเทศและติดตามผลการเลือกรายวิชาชีพที่จัดสอน	+1	+1	+1	1
6	โรงเรียนมีการปรับเนื้อหาวิชาอาชีพตามโครงสร้างในบางรายวิชา เช่นงานเกษตร และงานช่าง ได้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น	+1	+1	+1	1
7	รายวิชาอาชีพกลุ่มงานอาชีพอิสระ ระหว่างเรียน ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดทักษะในด้านวิชาชีพ และสามารถเรียนต่อในระดับสูงได้	+1	+1	+1	1
8	ในกลุ่มงานผลิต รายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง มีการกำหนดเนื้อหาจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตรรายวิชา	+1	+1	0	0.66

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			
		อ.สกล	อ.ทองใบ	อ.นารีนารถ	ค่าเฉลี่ย
9	นักเรียนได้รับความรู้และทักษะตามสาระของรายวิชา พร้อมนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้	+1	+1	0	0.66
10	การจัดลำดับเนื้อหาวิชากลุ่มงานบริการที่โรงเรียนจัดสอน มีความเหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียน	+1	+1	+1	1
3.	ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ				
1	มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆมาสอนในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง	+1	+1	+1	1
2	ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชากลุ่มงานบริการ	+1	+1	+1	1
3	เพิ่มพูนความรู้โดยการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาบรรยายในรายวิชาอาชีพเฉพาะด้าน	+1	+1	+1	1
4	มีการนำจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	+1	+1	+1	1
5	การถ่ายทอดความรู้ ทำเป็นขั้นตอน ง่ายต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
6	โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่พร้อม และเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	1
7	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความถนัดในการถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง	+1	+1	+1	1
8	มีการศึกษาดูงานในสถานประกอบการด้านวิชาชีพที่มีในท้องถิ่น	+1	+1	+1	1
9	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านวิชาชีพมีการพัฒนาปรับปรุง กระบวนการเรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อให้สอดคล้องกับผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคม	+1	+1	+1	1
10	ครูผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของรายวิชาก่อนสอนทุกครั้ง	+1	+1	+1	1
11	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถยืดหยุ่น โดยปรับให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เช่นกลุ่มงานผลิต มีรายวิชาปลูกพืชผักสวนครัว และปลูกพืชทั่วไป ให้นักเรียนเลือกปฏิบัติได้	+1	+1	+1	1

ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			
		อ.สกล	อ.ทองใบ	อ.นารีนารถ	ค่าเฉลี่ย
12	มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชาอาชีพที่เน้นการปฏิบัติและสอนตามความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมจัดกิจกรรม ครูเป็นเพียงผู้จัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
13	สร้างคุณนิสัยที่ดีในการประกอบอาชีพ โดยการสอดแทรกคุณธรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
14	กำหนดให้ผู้เรียนมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน	+1	+1	+1	1
15	ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการกลุ่ม	+1	+1	+1	1
16	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งานโดยให้นักเรียนได้เลือกทำโครงการวิชาชีพตามความสนใจ	+1	+1	+1	1
4.ด้านการวัดผลประเมินผล					
1	ผู้เรียนและครูมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	+1	+1	+1	1
2	มีการประเมินผลความพร้อมของผู้เรียนทุกครั้งก่อนทำการสอน	+1	+1	+1	1
3	การประเมินผลยึดจุดประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชาตามโครงสร้างวิชาเลือกเสรี ทุกกลุ่มงานที่สอนเป็นเกณฑ์	+1	+1	+1	1
4	ใช้การวัดและประเมินผลหลายวิธีในรายวิชาที่โรงเรียนจัดสอน	+1	+1	+1	1
5	ในการประเมินผลโรงเรียนสามารถประเมินได้ครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	+1	-1	+1	1
6	โรงเรียนนำผลประเมินด้านพุทธิพิสัยด้านการปฏิบัติและด้านจิตพิสัยมาตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	+1	-1	+1	1
7	โรงเรียนประเมินการปฏิบัติงานในรายวิชาด้านการเกษตร การเลี้ยงสัตว์ และงานช่าง โดยเน้นกระบวนการทำงานการจัดการและผลผลิตเป็นเกณฑ์ตัดสิน	+1	-1	+1	1

ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ			
		อ.สกล	อ.ทองใบ	อ.นารีนารถ	ค่าเฉลี่ย
8	โรงเรียนจัดให้มีการประเมินผลก่อนเรียนระหว่างเรียน และหลังเรียนเพื่อนำผลมาพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
9	สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1
10	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลที่ชัดเจนสะท้อนคุณภาพของผลงาน	+1	+1	+1	1
11	มีการประเมินผลจากแฟ้มสะสมงานและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน	+1	+1	+1	1
12	โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการจากครูผู้สอนและบุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านเป็นคณะกรรมการประเมินผลในรายวิชาด้านธุรกิจ	+1	+1	+1	1
13	โรงเรียนมีการประเมินผลงานของนักเรียนที่น่าสู่ตลาดมาใช้ประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนโดยไม่นำไปเกี่ยวข้องกับการตัดสินผลการเรียนของนักเรียน	+1	+1	0	0.66

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายนริศ น้ำทิพย์
วัน เดือน ปี เกิด	2 สิงหาคม 2500
สถานที่เกิด	อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	97/1 หมู่ 3 ตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ศึกษานิเทศก์ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2517	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแหลมวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ.2521	ป.กศ.สูง (สังคมศึกษา) จากวิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ.2531	ศษ.บ.(บริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
พ.ศ.2545	กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ